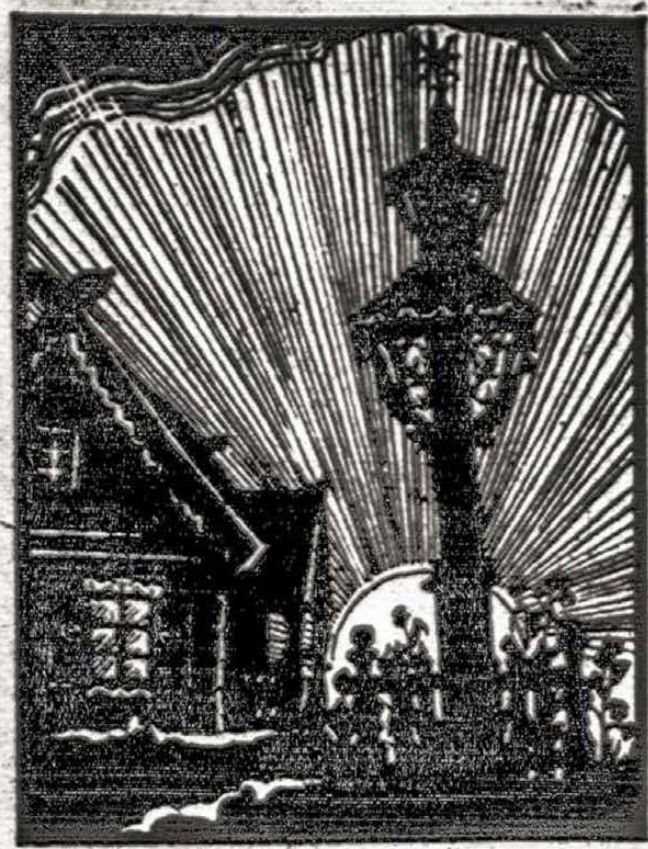

TEVIŠKES ŽIBURIAI

Nr. 11 (64)

TORONTO, Ontario, 1951 m. Kovo (March) mėn. 15 d.

Kaina 10¢

1704
The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

KASGI KALTAS?

Kaip spaudoje taip ir privačiuose pasikalbėjimuose nuolat apgailėjama dėl pasyvaus ir neryžtingo centrinio LOK veikimo. Jau antri metai, o dar KL Bendruomenės centras nesuorganizuotas. Lietuvių bendruomenė organizuojasi iš apatios, vadovaujantieji veiksniai Montreale lyg ir miega, dažnas pagalvoja, kad jie nesugeba.

Kas gi tą centrinį LOK sudaro? Ogi Kanados lietuvių organizacijų centrų deleguotai atstovai. Ten yra ir KLS, KLCT, LAS, KL KMD, socialdemokratų ir kt. organizacijų atstovai.

Kad viskas taip blogai eina, kalti arba Centro LOK nariai, nesugebą ar nenorį veikti, arba visų organizacijų centrų valdybos.

Jos paskyrė tuos atstovus į LOK ir taria, kad reikalus baigtas, pareiga atlikta. Ne, gerbiame, čia ne vien į Centr. LOK paskirtųjų asmenų reikalas. Čia visų Kanados lietuvių reikalas, čia pasaulio lietuvių reikalas.

Jei nutarta organizuoti PLB, kaip priešpaskutinis etapas Nepriklausomos Lietuvos valstybės, tai, dirbkime rimtai, kaip pridera garbingos tautos nariams.

Valandėlei atidėkime į šalį parapijinius, smulkius reikalus, darbus.

Pirmiausia centralizuotos Kanados lietuvių organizacijos turėtų patikrinti ar paskanamieji pajėgūs ir tam darbiu pasižymintys asmenys yra paskirti į Centrinį LOK. Gal jie jau pavargę, gal jiems nusibodo, ne prie širdies reikalas, gal jie „prievarta“ pasisūsti, kaip dažnai esti organizaciniame darbe.

KL centr. organizacijos turėtų padūmoti ir savęs paklausti, kiek per metus centrinės valdybos yra prisidėjusios prie KLB organizavimo savo planais, projektais. Ar buvo suauktas per metus vienas ar du valdybos posėdžiai tiems reikalams gyldinti?

Istikrųjų KL organizacijų centrinės valdybos permaži dėmesio kreipė KLB organizavimui. Jos yra užimtos savais smulkesnėmis apimties darbais.

Pagaliam ir visa Kanados lietuvių visuomenė ne be nuodėmės. Jos laikysena žemiau kritikos, pasyvi, ypač Toronte ir Montreale.

Paskelbta pernai registracija į KLBendruomenę davė labai liūdnuosius rezultatus. Pavyzdžiui iš Toronto 4000-5000 lietuvių drįso prisipažinti lietuviams esą tik 1500 asmenų, įskaitant ir vaikus.

Gal tai dalinai yra kaltė vietinių LOK, kurie gal paviršutiniškai pravedė registraciją ir silpnokai išryškino jos prasmę.

As nesu toks pesimistas ir netikiu, kad lietuvis (ypač tremtinys) bijotų prisipažinti lietuviu esąs. Privaciai su šimtais lietuvių išsikalbėjus, gaunasi išpuodis netaip blogas. Visi sielojasi dėl lietuviškų reikalų ir norėtų prisidėti kaip darbu taip ir lėšomis bendriesiems reikalams.

Deja, dauguma pastebi, kad Kanados lietuvių nedarnas veikimas ir dalinis užsūnūdamas atsiradęs dėl daugybės organizacijų, kurios egzistuojančios tik popieriuje, o jų vadovaują asmenys dažnai nemoka pasiaukoti bendriems reikalams. Kiekvienas veikia dėl savęs. Čia yra daug tiesos.

Amerikos lietuviai milžiniškus darbus nuveikė tik susiorganizavę į ALT ir sudarę BALFą. Šių organizacijų nuveiktieji darbai bus įrašyti auksinėmis didžiosiomis raidėmis į lietuvių tautos istoriją.

O mes Kanados lietuviai (net 8500 tremtinių) kuo galime pasigirti? Kiek davėm lietuvių bendriems reikalams? Gėda net išvardinti.

Per 1950 metus vos dvi ar trys organizacijos pasiuntė keletą šimtų dolerių vertės siuntinių savo likimo draugams Vokietijoje ar Austrijoje.

Mes, Kanados lietuviai, temokame susirinkę 2-3 val. pasikalbėti, pasikritikuoti ir tuo viskas baigiasi. Viena kita organizacija yra parodžiusi šio tokio veikimo, dinamiko, turi savus laikraščius ir narių sąrašuose po keletą dešimčių narių. Deja, masiniai lietuvių neįjungti į organizacinį gyvenimą. Dažnai veikime dalyvauja tos pačios pavardės net keliose organizacijose. Į susirinkimus ateina nuo 20-60 asmenų. Beveik per kiekvieną susirinkimą jų skaičius sumažėja 10-50%, įpusėjus susirinkimui. Susirinkimai baigiami apatiškąje nuotaikoje.

Tat dabartinė Kanados lietuvių organizacinė veikla yra ant blogo kelio. Laikas gydytis, o kartu gal ir visuomenę suaktyvinti.

Politinis momentas tarptautinėje raidoje verčia budėti tuos lietuvių, kuriems rūpi Lietuvos valstybės atstatymas, ir cementsuoti bendriems reikalams. O tas kelias yra viena Kanados Lietuvių bendruomenė, iš kurios laukia mūsų brolių anapus ir šiaipus geležinės uždangos, paslėndę kraujuje ir ašaroje.

Jonas Karka.

Tamsta simbolis kovojančios tautos

Šiomis dienomis Urugvajuje su dideliu iškilumi įvyko valdžios perdavimas naujai išrinktam respublikos prezidentui Andres Martinez Trueba. Į šias iškilmes specialias delegacijas atsiuntė net 46 valstybės. Daugelių valstybių delegacijos buvo skaitlingos; jas sudarė žymūs politikai bei diplomatai.

Lietuvai šiose iškilmėse atstovavo Dr. Kazimieras Grauzinis, kaip Nepaprastas Pasiuntinys ir Igaliojotas Ministeris specialioje misijoje, ir buvo garbingai priimtas Urugvajaus vyriausybės.

Kai laike iškilmingų audiencijų mūsų pasiuntinys Dr. Grauzinis perdavė Lietuvių Tautos pasveikinimus, tai ji priimdami Urugvajaus respublikos prezidentas P. Luis Batlle Berres atsakė, jog turis vilties aplankyti netolimoji ateityj laivos Lietuvos prezidentą. O Urugvajaus užs. r. ministeris Dr. Dominguez Campona atskė šitokiais žodžiais: „Man ypatingai malonu priimti Tamstą, Pone Ministeri, nes Tamsta esi simbolis kovojančios už savo laisvę Tautos ir aš nuo širdžiai linkiu jums atgaivinti Nepriklausomą Lietuvą“. Taip pat ir naujas prezidentas p. Martinez Trueba maloniai priėmė mūsų pasiuntinį.

Panašiai kaip ir prie kitų valstybių misijų, prie Lietuvos pasiuntinio buvo priskirti du palydovai — civilinis attachė p. Juan H. Sheppard Penco ir kariškas adjutantas pulk. leit. Francisco Bazzi, kurie ir lydėjo jį valdžios paskirtu automobiliu į visas iškilmes, kurios tęsėsi 6 dienas.

Užs. reikalų ministerio kvietimu Dr. Grauzinis drauge su kitų valstybių misijų šefais buvo nuvykęs į Tarptautinį Kinematografijos Festivalį garsioj Urugvajaus vasarvietėj Punta del Este. Ten užsienio reikalų ministerijos svečiams buvo rezervuotos vietos viešbučiuose ir iš Montevideo pasiūti automobiliai svečių dispozicijai.

Ryšį su specialiu delegacijų atvykimu ambasados buvo surengti priėmimai. Dr. Grauziniui teko dalyvauti priėmimuose D. Britanijos, Italijos, Argentinos ambasados ir kitur.

Kanada šauks D. Britaniją į Tarptaut. Teismą

Jau eilę savaičių ypatingai dideli rūpestį Kanados vyriausybei sudaro klausimas, kaip atlyginti ūkininkams už 631.000.000 bušelių kviečių, parduotų Anglijai pigia kaina, kai ji žadėtuosius primokejimus atsisako mokėti. Kovo 8 d. žemės ūkio min. Gardiner parlamente pareiškė, kad vyriausybė yra nusistatę išskirti D. Britanijai bylą Tarptautiniame Haagose Tribunole.

Per paskutines derybas Londone Kanados atstovai siūlė britams pasinaudoti šitam atlyginimui \$65.000.000, kurie dar yra likę neįmokėti jiems iš 1946 m. Kanados suteiktos \$1.250.000.000 paskolos, bet ir tai nebuvo sutikta.

Prekybos ministeris pareiškė, kad kviečių skyrius turis vilčių praeitį derlių parduoti pelningai ir vyriausybė mananti, kad ūkininkams galima būtų atlyginti iš šio pelno.

Opazicija visą laiką karštai puola vyriausybę dėl netikslus sutarties.

— Naujorkas. — Naujorko miest lenkų laivui „Batory“ pranešė, kad leidžia jam dar sustoti prie 38 molo, bet jau paskutinį kartą. Tai dar nebuvo precedentas pasaulio laivyno istorijoje.

— Londonas. — Italijos premjeras Alcide de Gasperi kovo 12-15 vizituos D. Britanijos vyriausybę.

Montrealis gazus ims iš Albertos

Parlamentas patvirtino bendrovę su \$250.000.000 kapitalu, kuri imsis praveisti 3.100 mylių vamzdžių liniją iš Albertos, Pincher Creek, į Montrealį natūraliems gazams atvesti. Tuo tarpu dar yra kliūtis, kad Albertos vyriausybė nuo rugsėjo mėn. yra uždraudusi gazus panaudoti už provincijos ribų, kol nebūsi išaiškinta ar yra ten jų pakanka, kad užtektų sau ir kitiems.

Naudojant natūralius gazus Montrealiui ir gretimiesiems miestams, būtų sutaupyta per metus 1.500.000 tonų anglies.

Šv. Tėvas socialiniu klausimu

Pereitą sekmadienį, savo karūnacijos 12 metų proga — oficialiai ji švenčiama buvo ši pirmadienį — Šv. Tėvas per radio paskelbė kalbą Ispanijos darbininkams, susirinkusiems karūnacijos sukaktį paminėti Madride ir kituose miestuose. Šv. Tėvas pareiškė, kad Bažnyčia gina nuosavybės teises, tačiau vienas pagrindinių Bažnyčios socialinės programos punktų yra tiksliai ūkininkų gėrybių bei turtų paskirstymas. Yra priešinga natūraliai tvarkai, sako Šv. Tėvas, kad didžiulė masė yra priversta gyventi skurdę greta mažos grupelės turtingų ir privileijuotų. Geresniam ūkininkų gėrybių paskirstymui pagrindinė priemonė yra teisingas atlyginimas už darbą, sako Šv. Tėvas. Dėl to tiksliai ūkininkų paskirstymas ir teisingas atlyginimas už darbą yra pagrindiniai Bažnyčios socialinės programos punktai.

Dar niekas nepateikė, sako Šv. Tėvas, tokios socialinės programos, kuri būtų pralenkusi Bažnyčios programą savo pastovumu ir realizmu. Klasių kova nie-

Nuomų kontrolė

Vyriausybei tai nepopuliarus reikals. Ypač artėjant rinkimams. Dėl to provincijos nori, kad kontrolė liktų federalinės valdžios žinioje, o toji priešingai. Kadangi balandžio 30 d. kontrole baigiasi, tai Manitobos parlamentas vėdėlto jau ruošiasi išleisti įstatymą, pratešiantį kontrolę provincijos autoritetui. Ontario žada nuomas tuojau šaldyti.

— Otava. — Kanados Raud. Kryžius šiuo metu sudaro kraujo atsargas ir siūnia į Korėją savo sužeistiems kareiviams.

Arkivyskupas Beran išvyktas iš dijeceijos

Prahos arkivyskupas Beran, kuris nuo 1949 m. birželio mėn. nepasirodė už savo rūmų slenksčio, apie kurį 13 mėn. nebuvo girdėti nieko tikslaus, kaip oficialiai paskelbta kovo 11 d., pašalintas nuo arkidieceijos valdymo, išstremtas už jos ribų, o arkidieceijai valdyti paskirtas tulas „patriotas ir demokratas“ kunigas.

Paskirti Eisenhowerio štabo pareigūnai

Kovo 6 d. gen. Eisenhoweris paskyrė 7 savo štabo skyrių viršininkus, iš kurių Europiečiai ir tik 1 amerikietis.

Gen. leit. Marcel-Maurice Carpentier, prancūzas, paskirtas štabo viršininko pavaduotoju administracijos srityje. Tai abiejų pastatųjų karų veteranas, 56 m., 1940-1950 m. buvęs prancūzų kariuomenės Vietname vadas.

Oro vice maršalas E. C. Hudleston, buvęs Britų bombonešio vadas, paskirtas planavimo viršininku.

Adm. Ferrante Capponi, buvęs ryšininkas tarp italų ir sąjungininkų šio karo pabaigoje, paskirtas asmeninio ir administracinio skyriaus viršininku.

Gen. maj. H. Leavey, amerikietis, pakviestas iš atsargos — štabo virš. asistentu.

Gen. maj. Pierre Louis Bodet, prancūzas — padėjėjas operacijų srityje.

Gen. maj. Sir Ference Airey, britas — žinių tarn. viršininku.

Keturios pagrindinės vietos dar paliktos laisvos. Pirmiausia tai vyriausio vado pavaduotojo vieta, kuriai numatomas britų feldmaršalas Montgomery, o be to dar nepaskirti vyriausio vadai trijų atskirų ginklų rūšių: oro, jūrų ir sausumos.

JAV valosi nuo komunistų Senato Vidaus Saugumo komitetas, kaip pareiškė jo narys sen. Herbert R. O'Connor, pradeda spresti komunistų agentų įsifiltravimo į valstybės aparatą klausimą. Komunistinė veikla, sako senatorius, neabejotinai yra vadovaujama svetimų agentų, saugomų diplomatinės neliečiamybės. Komitetas veiks, bet veiks slapta, apie savo darbą nieko neskelbdamas. Galimas dalykas, kad komitetas yra susirūpinęs ir praeitais metais sen. Mc Carthy keltu klausimu — apsiavymu nuo komunistų Valstybės Departamente.

KLB Centr. LOK posėdžio pranešimas Paskutiniame posėdyje (kovo 2 d. — „T2“ Red.) KLB—LOKas svarstė ir priėmė 30\$ KLB Krašto Tarybos rinkimų taisyklę. Numatoma, kad sekančiame posėdyje taisyklių svarstymas bus baigtas ir jos bus paskelbtos. Ilgai netrukus po to seks skelbimas rinkiminių datų: sudaryti rinkimų sąrašus, įteikti tuos sąrašus, ir tt. Bet pagrindinis dalykas — surašyti visus Kanados lietuvius, sudaryti visų Kanados lietuvių kartoteką, nes pagal ją

Savaitės įvykių apžvalga

I Korėją ir išviso į Tolimuosius Rytus tebėra nukreiptos viso pasaulio akys, bet ir ši savaitė ten nieko neatnešė nei diplomatinėje dirvoje, nei karo lauke. JT kariuomenė centriniame fronte palengva tebesistumia pirmyn, atmušdama mažesnius raudonųjų puolimus ir laukdama stambiaus ruošiamo puolimo. Tuo tarpu JT kariuomenė jau nebetoli stambios raudonųjų bazės Honchong ir, kovo 6 d. persikėlusi per Han upę, palengva supa Seoulą.

Diplomatinėje dirvoje visiškai tyla, bet praėjusią savaitę Azijoje visose eilėse valstybių iškilo neramumų — šamokslų, greičiausia ne be komunistų rankos. Susektas šamokslas Thailande—Siame, kur suimta eilė kariškių. Išaiškintas panašus šamokslas Pakistane, kur suimta net štabo viršininkas, 2 generolai ir komunistuojančio laikraščio redaktoriai. Tik vyriausybė pakol kas neskelbia jokių paaiškinimų. Matyt, reikalus dar nėra baigtas. Kažkodėl Indijoje staiga suimta net 1250 komunistų. Irane teroristai paskelbė grasinimų šachui, bet šis veltin nužudymo premjero postą atidavė buvusiam užsienio r. ministeriui Hussen Ala, aiškiam komunistų priešui, pagarsėjusiam 1946 m. ginant Irano Azarbeidžaną.

Europai praėjusią savaitę įvykiai žada nors dalinį apirimą. Prancūzija jau turi naują vyriausybę, kurią sudarė radikalsocialistas Henry Queuille, buvęs tose pareigose jau 1948-9 m., gavęs parlamente pasitikėjimą 332 balsais prieš 311. Jo kabinetas liko beveik toks pat kaip Plaveno: užsienio r. min. tas pats Shuman, krašto apsaugos — Moch, finansų — Petsche, teisingumo — Mayer.

D. Britanijoje pagaliam išspręstas užsienio r. min. klausimas. Švedams savo 70 m. sukaktį, Bevinas atsisistatydino, likdams ministeriu be portfelio, o jo vieton paskirtas griežtos rankos ir puikus oratorius, Herbert Morrison, kuris vadovavo visai darbinių įstatymdavystei ir puikiai orientuosi vidaus reikaluose, bet ligšiol buvo visai svetimas užsienio reikalams. Sakoma, kad D. Britanijos užsienio politika nesikeisianti, jos pagrindiniai stulpai liksia tie patys: remimas JTO, bendradarbiavimas su JAV ir visos pastangos išvengti atviro konflikto su Sovietų Rusija. Morrisonas nelaukiamas idealu užsienio r. min., bet džiaugiamasi, kad padėtis be ministerio jau išgyventa.

Paryžiaus konferencija per pirmąją savaitę nedavė jokių vaisių. Gromyko ten dominuoja su savo ilgomis kaltinimų kalbomis, ir viską težino vieną atsakymą — „Niet“ — ir jau pakartotinai pareiškė, kad Sovietų Rusijai neis 4 konferencija, jei ten nebūtų svarstomas Vokietijos ginklavimo ar nuginklavimo klausimas, o visais kitais reikalais tik triukšmą kelia. Dėl to neturima daug vilčių ir šios savaitės posėdžiams.

Tito apkaltino Sovietų Rusiją ir satelitus agresiniu spaudimu.

KLB Centr. LOK posėdžio pranešimas bus nustatomas kiekvienai apygardai kandidatų į Krašto Tarybą sąrašus. Registracijos kortelė publikatuos reiks pristūti centriniam KLB—LOKui.

Primenama, kad visose apylinkėse rinkimus vykdo Apylinkių Laikinieji Organizaciniai Komitetai, kurie yra sudaromi pagal KLB—LOKą paskelbtas taisykles, kurioms pagrindu yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės statutas.

KLB-LOKas.

Jugoslavijos užsienio r. ministerija paskelbė 481 psl. „Baltąją knygą“, kurioje dokumentaliai įrodo sovietų bloko agresyvinę veiklą prieš Jugoslaviją. Kartu yra detalizuoti kariniai kominforno bloko pasirengimai.

Užsienio r. viceministeris pareiškė, kad knyga būsianti išsiuntinėta visoms vyriausybėms, išskyrus kominforno bloko, nes tos ir taip dar geriau žinancios savo pasirošimus ir ten išspausdintus dokumentus. Šios agresijos griežiausias pasireiškimas esą kariniai pasirošimai kaimyniniuose kraštuose, kurie esą remiami Sovietų Sąjungos. Jų pasirošimai toli prašokę taikos mato priemones. Taip pat nurodoma, kad ir sateliti karo pramonė esanti pervedama gaminti sovietų tipo bei kalibro ginklus.

Kovo 11 d. veteranų konferencijoje griežtais žodžiais puolė Sovietų Sąjungą ir Staliną asmeniškai pats Tito, perspėdamas, kad Jugoslavijos žemės kiekviena pėda esanti apšlakstyta krauju, ir jei būsia reikalo, vėl būsianti šlakstoma, bet „ji liks mūsų“. Kad Kardelij kurį laiką nebeprisirodąs, kominfornas aiškina, jog Jugoslavija pereinanti visiškai į imperialistų frontą, kad Kardelij tik sergas. Ir pats Tito sergas gripu, bet visdėlto ryžies ateiti į suvažiavimą ir pasakyti šį atvirą žodį. Priekaištams, kad Jugoslavija ruošiantis puolimui prieš kurį savo kaimyną, esąs neteisingas, Sovietų Sąjunga betgi stengiantis ardyti tautų sugyvenimą Balkanuose.

Cekoslovakijoje kažkas neaiškaus vyksta. Naujorkiškis Laisvosios Cekoslovakijos Komitetas paskelbė gaves žinių, kad Clementis buvęs nužudytas bebėgdamas iš krašto, o prezidentas Gotwald ir premjeras Zapotocky esą namų arešte už tai, kad norėję pasipriešinti Cekoslovakijos stambiųjų įmonių perkėlimui į Lenkiją ir Sovietų Rusiją, o taip pat Cekoslovakijos specialistų gabenimui į S. Rusiją. Komiteto informacijom galima suabejoti, nors Gotwaldą liečiančių tokių žinių jau kuris laikas ateina, bet ir oficialiai paskelbta, kad Prahoje suimtas buv. krašto apsaugos vicemin. B. Reinis, štabo leiten. K. Kopold, o gal būt, ir gen. J. Pavel, karo metu buvęs britų armijoje eiliniu kariu. Pagaliau taip pat paskelbta, kad iš Prahos išstremiamas arkivyskupas Beran.

JTO, galima sakyti, miega, nes susipainiojusioje padėty nedrįstama daryti jokių naujų nutarimų. Tik vad. kolektyvinių priemonių komitetas svarsto JAV pasiūlytą tarptautinės kariuomenės klausimą, bet ir tai taip lėtai, kad nieko nesigirdi.

JAV taip pat laikosi laukimo politikos ir aiškiai pradės kalbėti gal tik įsitikinus, kad iš Paryžiaus konferencijos tikrai nieko neiseis. Nenori, kad joms būtų primesta nesutarimo kaltė. Jos užimtos vidaus fronto stiprinimu.

Kanada planuoja didelius ūkinio užsimojimus, o vyriausybė vargsta su damokėjimų ūkininkams už kviečius byla, kuri pasidarė mėgiamiausiu opozicijos arkluku, nustelbusiu net susidomėjimą įgaliojimų vyriausybei klausimu. Ontario vyriausybė smarkiai sujud, prisimindama rudėnį įvyksiančių rinkimus ir paskelbė ar skelbia eilę naujų įstatymų, kurių priekyje stovi vad. nediskriminacijos įstatymas, kurio atskiros dalys laiduoja lygias teises naujai atvykusiems ir moterų. Deja, praktiškai iš to naudos nebus, nes niekas neprivers darbdavio priimti į darbą pav. naujai atvykusį svetima tautį arba moterį, jei jam tai nebus priimtina.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND
SAVAITRASTIS

Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Šapoka

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of CanadaPrenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kituose kraštuose metams \$4.50, pusmečiui \$2.50Įmokejė nemažiau \$10.00 skaitomi garbės prenumeratoriais
Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telefonas EM 3-4265

JIS

... ir jis Europą nuo mongolų
apgynė nuoga krūtine.

Mūsų istorijos lapai yra krauju ir nuolatine auka rašyti. Nuolatine kova su Rytų ir Vakarų kaimynais iš mūsų reikalavo amžino budėjimo ir kietos, geležinės kovotojų valios. Nepasotinami slavų ir germanų apetitai iš mūsų reikalavo kirtų mokių kirčių, kad jų ekspansyvioji politika nebūtume paklupdyti. Tarp priešų jėgos prieš mūsų kovotojų ryžtingumą, karzygiškumą ir pasiaukojimą. Jis sugebėjo netik prieš smūgius atmušti, bet jį triuškindi ir paklupdyti, tuo sudaromas mūsų istorinė Lietuva tvirta, galinga ir ją pastatydamas ir pirmieji valstybių tarpai. Istorinis mūsų kovotojų pradėjo rašyti mūsų karzygišką epopeją, kuri šiandien ypatingai jo ainių yra ryškina.

Tik kovojantis Mindaugo-Vytauto lietuvius, mūsų sukilėlius, knygnešius, savanorius, partizanų neša ant savo pečių mūsų Tėvynės didingumą ir jos laisvę. Tik jis sunkiausiais Tėvynės laikais suprato aukos svarbumą, pamiršdamas save ir pasiaukodamas. Ši nenutrūkstama aukų grandinė ir sudaro mūsų tautos didingumą.

Šis istorinis mūsų kovotojų palikimas — testamentas buvo ir yra mūsų kovos bazė. Neįstengs lietuviuo atplesti nuo prieitės, savų karzygių kapų nei nacis, nei stengs nei raudonasis maras. Mūsų partizanai, mūsų buvę ir dabarties kovotojai miršta, bet nepamirina mūsų praeities. Lietuvis yra kietas, ir šių dienų dievų garbinti nenori. Jo neatbaido

drakoniškiausi potvarkiai bei įstatymai, juos mindo, prieš juos kovoja. Šių dienų mūsų istorijoje didžiausios aukos rodo mūsų Tautos gyvybingumą. Kova yra kieta, sunki, nes priešas 100 kartų gausingesnis. Šiandien yra laikomas sunkiausias mūsų ir pasaulio istorijoje egzaminas — ar barbaras šoks ant pasaulio kultūros griuvėsių pragaros šoki, ar laimės žmogus, kurįs pasauliui žydingą ateitį.

Garbė jam — mūsų didvyriui, nes jis vienas iš pirmųjų prieš jį pakėlė ginklą, suprasdamas jo barbariškų kėsulų. Pasaulis tik dabar atmerkia akis, praregi, pradeda suprasti, kad ne gražiais žodžiais, o kirtį mokedamas kirčių priversi barbarą nutilti ir paklupdyti. Kol jis yra gyvas ir pajėgus, pasaulis nei minutės negali būti ramus. Joks stebuklas arba politinė gražbylystė jo siautėjimo nesustabdys, yra tik vienas kelias — mūsų kovotojų — partizano kelias — kieta bekompromisinė kova už pasaulio ir žmogaus laisvę. Gana žaisti kaukiškais ant politinio stalo, kada tuvo partneris sadištikiškiausiomis priemonėmis smaigia tautą po tautos, kada jau bundančio pasaulio vyrai miršta kovos lauke. Kiekviena uždelsta diena pareikalau daugiau aukų, daugiau kraujo. Didelė atsakomybė krinta pasaulio politikos vairuotojams. Bent kartą tegu užgirsta milijonų sąrašas ir šauksma, žustancijų dejavimus ir taria lemtiną žodį — pradėti šventą kryžiaus žygį prieš naujųjų laikų barbarą.

R. Medelis.

Iš gyvenimo okupanto replėse

Prievarta kolchozininkai
nenori dirbti rusų imperialistams

Komunistai skundžiasi "Tiesos" sausio 24 d. numeryje, jog kolchozai daugių vietų nerodo noro rengtis pavasario sėjai. Taip esą Salomejos Neries kolūkyje, kur laikui buvę išvalyta ir sėjai parengta vos 15%. "Sodybos", "Giedručių", o ypač M. Melnikaitės kolūkiuose ypatingai bloga padėtis. Išvis dar nieko nepradėta... Didelė kaltė dėl blogo pasiruomoio tenka agronomams, kurie retai lanką kolūkius, nesuteikia patarimų. Agronomai Laugas, Šimaitis, Zakarauskas tenkinasi vien trūkumų registravimu.

Idomūs pavadinimai

"Tiesa" sausio 26 d. numeryje 22 rašo, jog Kūno Kultūros ir Sporto Komitetas praneša, kad sporto reikmenų gamyba perduodama "Lietverstybai", Kaune, Minties Ratas 9.

Prisipažįsta, kad tebeveikia partizanai

"Tiesos" sausio 24 d. Nr. 20 rašoma, jog Krokuvos karo teismas nuteisė "teroristus" kun. P. Oborskį, kun. Z. Gadomskį, M. Grabinską ir V. Pivorskį — Sibirą iki gyvos galvos. (Išidėmėm — Lenkijos teismas į Sibirą). Lupka Zdzilav, P. Tedeusz ir Adam Genrich nuteisti mirti sušaudant. Kiti nubausti kalėti mažesniais bausmėmis.

Zinia kalba pati už save
"Jonava. Garbingą užsakymą gavo šiais metais Jonavos baldų fabrikas. Jis gamins baldus naujai statomiesiems daugiaaukščiams Maskvos universitetui rūmams. Gautas taip pat užsakymas iš Čaikovskio vardo Konservatorijos Maskvoje.

Fabrikas auga. Siemet bus perduotas eksploatacijon naujas baldų cechų, didelio pajėgumo elektrinė. Auga taip pat ir įmonės darbininkų gyvenvietė. Eksploatacijon perduota 16 mūrinių namų. Siemet bus pastatyti dar 25 namai. Gyvenvietė turės vandentiekį ir kanalizaciją.

("Tiesa", 1951. I. 20). Alm.

Lietuviai chemikai dirba

LTSR universiteto nariai atliko visą eilę mokslinių tyrimų. J. Kriaučiūnas suradęs būdą gaminti dažus iš piro degenų, kurie atlieka gaminant trąšas. V. Slizys ištyręs, jog iš Siaurės Lietuvos dolomitų — kreidos galima gaminti hidraulines kalnes, naudojamas statyboje. Grupe universiteto įmonių, esant dideliu kuro trūkumui uoliai tyrinėja Ilgelio, Šepetos, Ežerelio, Vokės, Didžiojo Raisto ir kitus durpynus, siekdami nustatyti jų eksploatacijos galimybes.

Matininkų kursai Vilniuje

"Žemės ūkio ministerija vasario 1 d. Vilniuje pradėjo matininkų kursų vienu metu. Į juos buvo priimami asmenys nejaunesni kaip 16 metų, baigę šešias gimnazijos klases arba 9 klases vidurinės mokyklos.

Priimant reikalauja "Vykdymo komiteto charakteristikos".

Medicinos Institutas Kaune

Be molo nei trupučiuo. Štai mėnesio senumo naujiena iš Kauno. "Universiteto Medicinos Fakultetas reorganizuotas į savarakišką Medicinos Institutą. Jame atidarytos 7 naujos katedros, kurių nebuvo Medicinos Fakultete. Tai — Sveikatos Apsaugos Organizacijos, infekcinių susirgimų, Patologinės fiziologijos ir kitos. (?)... Studentų skaičius Institute nuo vasario mėnesio pradžios padidės penktadaliu ir sudarys apie 1000 žmonių. Jame bus praplėsta laboratorinė — klinikinė bazė. (A)

Tarybinis rašytojas ir kritikas Kostas Korsakas sausio 26 d. "Tiesoje" parąšė straipsnį "Pir masis kandidatas", 300 eilučių rašinys, Stalino vardas buvo suminėtas 60 kartų! Štai "dėko" Stalinas LTSR buvo išrinktas 99.9%. Bet tokio šuniško liaupinimo, nors ir per prievartą, dar iki šioliai lietuvių ranka turbūt nebuvo parašiusi. (A.)

Pažaislo vienuolynas, kaip rašoma 1950 m. lapkričio 22 d. viename laiške iš Lietuvos, pavers tas psichiatrine ligonine.

(Tęsinys iš praeito nr.)

SVELNIOJI SROVĖ

priešinga bėkuriam jėgoms įsikūsimui. Jos atstovai prileidžia, kad pasaulio jėgos, net sovietų veržla, nustos veržtis karo aktyvijoje. Karas gi neišsprendžias jokių esminių klausimų: etinėje ar religinėje srityje. Jie yra linkę manyti, kad Vašingtonas ir Maskva yra pasiekę įtampos tarpinį, tačiau netiki, jog Kremlius stengiasi jėga komunizmo pasauliui primesti. Jų požiūriu valstybės tarpusavyje rungtyniauja lyg pavieniai piliečiai valstybėje. Hartfield — Mc Coy žiūri į karą, kaip priešingų interesų anarchistinę apraišką, bet mano tuomet reikia "tarpusavio didesnio pasitikėjimo ir geros valios". Visa tai ir sumažinsią dviejų pasaulių skirtingumą.

Šita teorija atitinka amerikietiškam naivumui, paveldėtam iš kvakerių. Šiuo "geros valios" šūkiniu norima nustelbti atomines ar vandenilio sprogusių bombų aidą. Ją numatė Alexis de Tocqueville, rašydamas apie JAV 1833 m., tardamas amerikiečiams esant artimą "evangeliką itaigą". Galbūt, tarp persisotinusiu, bet ne alkanu masėje, kuri yra perdaug plėsi.

Prie šios srovės priskirtinas H. Fordo taikos šūkis 1916 m., apšauktas amerikiečių kvailiumu, Kellogg-Briand paktas sudarytas 1928 m. balandžio mėn., palydėjęs Vokietiją ir Italiją agresijon, tikėjimas į Vokietijos ir Japonijos taiklingumą, pagaliau F. D. Rooseveltto sveikinimas 1938 m. rudenį Muenchene pasirašius gėdos aktą, nuvedusį į pasaulines skerdynes.

Ši srovė šiandieną laiko sovietų taiką mylinčiais. Ji mėgsta kalbėti apie nusiginklavimą, atomines bombos pavojų. Barucho planas neįgyvendintas vien dėl to, kad jis JAV labiau nusilpnintų, kaip sovietus.

Tos grupės atstovai tiki į Trumano-Stalino pasitarimų ypatingas išvadas. Jie tiki ir bet kurių bandymų turtis geras išvadas, nors jos tebtų eilinę išdavystę. Jie tiki į JTO ypatingus nuopelnus pasaulio taikai, nors bejęgę JTO artina pasaulinę katastrofą paskubomis, sekama TS liūdną finalą.

GRIEŽTOJI LINKMĖ

Šioji neigia tai, ką švelnioji teigia. Ji niegia JTO, ją vadinama "tarptautiniu nesupratimu". Jos atstovai eina dar toliau: remtis tik savu kraštu skelbiant izoliacionizmą. Jų kaktos atžymės kvailybės ženklai, kad išrinktoji tauta — amerikiečiai galį kovoti prieš visą pasaulį. Jie niekuomet neįsiga į pionieriško tarpsnio tardami: "Anuomet mano tėvas viso miestelio gyvenimo botagų pliekė". Jie remia krašto apginklavimą, JAV komunistų kalinimą ir sienos apsaugos suorganizavimą. Toks amerikiečių tipiško neišmanymo ir tarptautiniuose klausimuose nenusišvokimo pažymys, kai pulk. Mc Cormic 1950. IX. 11 "Chicago Daily Tribune" — kaip jame skelbiama "The Worlds greater newspaper" — įveda gynybos planą. Pirmą liniją siekia Grenlandiją, Islandiją, D. Britaniją, Azorų ir Cape Verde salas. Antroji eina nuo Newfoundlando, per Bermudus ligi P. Amerikos. Trečioji — šiaurinės Kanados, JAV pakraščiais ir siekia West Indies salas. O ketvirtoji jau be New England, Bostono, Naujorko, Vašingtono, bet su purvinąją Čikagą, veik pačiam centre. Panaši komedija daroma, kai Ramiajame vandenyne raizomos įvairiaspalvės linijos.

1951. II. 1 tas laikraštis vėl įveda gynybos planą, bet be Vakarines Europos, išskyrus D. Britaniją ir Pireneus, Mažosios Azijos, Indijos, Malajų ir, suprantama, be amerikiečių krauju nušlakstytos Korėjos...

Tačiau šios linkmės atstovai yra linkę Sovietams paskelbti preventyvinį karą ir paskirti jiems apšaudyti atominių bombų. Jie nepasitiki kitomis tautomis, nes tai reikštų "haul down the Stars and Stripes" — pažeminimą JAV vėliavos.

ŪKIŠKOJI LINKMĖ

Šios linkmės atstovai užsienio politikoje daug kuo primena Karl Marks, kuris tvirtina, kad ūkiška būtis sudaro istoriją. Pasėkus oficialių pareigūnų, o ypač H. S. Truman ir D. Acheson kalbas, tuojau kyšo mintis: ūkiškoji priemonėms galima išlaikyti lygsvarą tarptautinėje politikoje. Pragyvenimo lygmenis pakėli-

JAV politiškas veidas

mas, kraštų praturtėjimas, skurdas ir vargo pašalinimas yra geriausias ginklas kovoti prieš komunizmą. Todėl atsirado Marshall planas Europai, Fair Deal — Tolimiesiems Rytams, finansavimas Artimųjų Rytų ir tt. Dar neseniai galvota, kad šiuo būdu galima išvengti trečio pasaulinio karo.

Sis samprotavimas išplaukia iš nenusišvokimo istorijos raidoje. Visais laikais yra buvusi biednuomenė, tačiau ji panaudojama revoliucijai daryti, kai valdantieji yra vidiniai palūžę, atsparsumažėjusi, o kitų veiksmų įtaką vyksta nuolatiniai bandymai ją daryti.

Nūdien prieš revoliucijos įtamą stoja centralizuota valstybė, kuri turi pranašesnes techniškas priemones sudrausti sukilėlius.

Ūkiškos sąlygos yra didelės reikšmės, bet tuo atveju, kai jos lydimos tam tikros jungiančios idėjos. Rusijoje pavyko revoliuciją, nes carizmas buvo nusigynęs. Vokietijoje naciai laimėjo, nes Reichswehr liko neutralus. Kinijoje išgalėjo komunizmas, nes turėjo idėją, o nacionalistai buvo iš vidaus palūžę.

JAV ūkiškuoju determinizmu siekia dar toliau: palenkiti sovietų satelitus. Jei šiandieną turi progos žaisti su Tito, tik jau ne ūkio politikos išdavoje. Čia pirmenybė reikią skirti politikai, kurios išdavoms nevertėtų užbėgti už akių.

H. S. Truman yra šios grupės atstovas, kuris tiki Sovietus tapšiant lojaliu JTO nariu. JTO užgiriama ne dėl idėjos, bet dėl būdo pajungti tautas tai pačiai tvarkai ir vienokiems įstatymams. Bet ir čia pamirštama istorinė patirtis. O ji sako: pirmiausia būtina atlikti savo mato uždavinius nesidairant kas tave girs ar peiks. Konkretus žmogaus ir aplinkos sąlygų pažinimas dažnai vers nusivilti, bet ir tada yra logiškas atsakas: veikti vadovaujantis toli siekiančiais tikslais, kurie tos kartos nariai nesumuoja. Toji didžioji perspektyva, deja, JAV yra labai toli.

Valstybės vyrų pasigenda. Gal todėl pasirenkama linkmė iris pagal tekme, nors ir tuomet užtinkama apšiai klūpių, kai patenkama į verpetus, o veikti reikia ryžtingai.

DOKTRINERISKUMAS

JAV visuomet apsa doktrinierių. Vieni žiūri, kad tautos teisės nebūtų pažeistos vykdamosios galios. Kiti imato daug blogybių krašto valdžioje, jos korupcijoję, svajoją apie teisingumą ir tikslumą. Šis tikslas yra suprantamas. Tačiau sunku išsiaiškinti, kodėl tas doktrineriškas idealizmas praktikoje prėminamas oportunizme? Ar JAV pastebima žymesnė pažanga politikoje, kurią vis lydi plėšrieji gangsteriai? Vartant JAV istorijos lapus užtinkame, kad vyriausybė visuomet talkino tuos, kas parankiausia pasiekti.

Kita linkmė doktrineriškumo, kai kapitalistai ugnimi spiaudo bent kiek nuklydusiu nuo asmeninės laisvės ir patalkininkų socialinį pradą. Visa kas sociališka tuoj vadinama socialistiška. Kas socialistiška — raudona. O kas raudona — bolševikiška. Kai išskyla socialinio gydymo klausimas, gydytojai, gindami savo "biznį", jį apšaukia socialistišku. Aišku, tas gydymas neįgyvendintas ne dėl tariamo socialistinio baubo, bet dėl gydytojų organizacijos ir ligonių neturėjimo profesinės sąjungos.

Socializmo baubas net tiek toli siekia, jog reakcionieriai siūlo nebendradauti su socialistais kraštais. Tuo atveju amerikiečiams demokratams parankiau dėtis su fašistais Tito, vėliau Franco.

JAV NELANKSTUMAS TARPTAUTINĖJE POLITIKOJE

Hans J. Morgenthau "Politics among Nations", 432 p., 1948 m. pastebi: "Tauta garbina didvyrius, bet ne arklį pirklius. Tautos viešioji nuomonė, nuogastaudama karo, reikalauja, kad politikai elgtųsi, kaip pritinka didvyriams, kai jie žiūri į priešų akis nedvejodami pasirinkti net kraštutines priemones karo ir pasmerkia bailius, išdavikus, kurie visuomet pasirenka pusiau kelią tarp taikos ir karo". Pas-

GEDIMINAS GALVA

veidas

Adams palenkia britus konfederacijai remti. Theodore Roosevelt nutiesia kelią JAV tarptautinėje politikoje ir sukuria krikščionišką kultą.

Iš pastarojo mato diplomatų paminėtini Joseph Grew, amb. Cavendish, Cannon, Belgrade (1947-49 m.), paruošęs Titą naujai linkmei.

Nūdien, didžiausios pasaulinės suirutės metu, kai reikalingi didvyriai, užtinkami toli ne didvyriai, o mėgstami pusiau keli, nes toji siauraziūrė politika leidžia formaliai atsikratyti atsakomybės.

JAV sunku mobilizuoti tautą didžiai politikai. Prezidentinė persvara reikalauja prezidentinės asmenybės. Kai pajuntamas jos trūkumas pradėdama iš šalies daryti įtaką: kongresas, kapitalas, darbas, atskirus veiklos grupes (pressure groups) ir net padugnės. Toms įtakoms reikalingas laikas netiesiog paveikti. Čia užtinkama daug farizejiškumo, kai priedangos, o ne skelbiamas tikslas vyrauja. Visa tai primena, John Milton žodžiais, pasibaigę tustumą gamtos nebaigto darbo. JAV dar nebaigia sprendimo tikslams ir veiklai rikiuoti. Ar galima atidėti rytdienai, kai šiandieną svyruoja? Ar nūdien JAV gali žaismą tęsti pagal savo valią? Deja, ne.

JAV istorijoje užtinkamiems politikams suskaičiuoti pakanka pirštų. Štai Benjamin Franklin prasiškęs kovose už nepriklausomybę. John Quincy Adams Londone paruošia dirvą Monroe doktrinai. Charles Francis

Ar atidėjimas karo užtikrina laimėjimą? Ne. Sovietai išdėstė atvirai kortas — siekdami pasaulinę revoliuciją. O vakariečiai? Jų būitis — jų tikslas. Jų nuostata ar smaguriavimas — jų panti. Jų šūkis: krikščioniškoji kultūra — farizejiškumas, nes šaukiantis nebando krikščioniškos kultūros įgyvendinti. Nuostogintas žmogus, netekęs dvasingumo, tampa auka žmogaus žvėries, kuris prisidengęs "aukštąja politika" išdėvė dalį pasaulio. Nežmoniška ta politika, kuri nuėjo tuo keliu. Dar labiau pasibaigėta, kad didžiausio pasaulinio sukrėtimo metu labai daug kur tesiverčiama akmenėliais laidinėjimu. Vakariečiai dar šian dien nedrįsta atidengti atvirai kortas. State Department nėra padaręs viešo pareiškimo: JAV kovos už užparduotų ir pavergtų išlaisvinimą. Jis nedrįso tarti: Lietuva privalo būti laisva. JAV atstovams miela džiaugtis ir ramintis: sovietuose neramu. Tebūnie liejamas svietimas kraujas, tebūnie šlakstoma Korėja ir savuoju, bet leidžiama džiaugtis tuo menkaverčiu, žustanciojo gyvenimu.

Nūdien didžiausia tragedija, kai JAV — tariamas vakariečių vadovas — paskendęs prielaidų sofizmuose, nesuvokia pasaulio tragiškos būties, atitrūkęs gyvenimiškos didvyrio logikos, bet išsikbė pipirų verteišvą svarstymą, neturįs užtektinai valios ir autoriteto vyrauti: įsakyti, vykdyti ir aukotis.

Komunistinis voratinklis Kanadoje

T. G. MCMANUS.

Vertė V. Kol.

Sio straipsnelio autorius T. G. McManus priklausė komunistų partijai virš 20 metų ir buvo Kanados komunistų partijos centro komiteto narys. Prasidėjęs karui Korėjoje, jis su partija nutraukė visus ryšius. Zemiau dedame straipsnelį, išspausdinamą McLean — Canadian National Magazin, Nov. 15, 1950, jis pavaizduoja, kaip komunistai yra susiorganizavę Kanadoje ir pasirošę veikti karo atveju.

VEIKLOS PLANAS IR METODAI

MES atrodėme lyg du žvejai, važiuoją į Ottawa River žvejoti, arba biznio agentas ir jo klientas, apžiūrėję norimą pirkti nuosavybę. Mūsų kalbos tema buvo oras ir šeimos reikalai. Visos smulkmenos jau buvo apkalbėtos prieš paliekant Montrealį ir vienintelis mūsų kelionės tikslas buvo pasitikrinti man skirtą vietovę, kad vėliau aš neturėčiau vargo ją surasti.

Netoli Point-Fortune kaimo, kur Quebeco ir Ontario riba daro statų kampą, maždaug puskelį tarp Montrealio ir Ottawos mes pasukome laukų keliuku link vieno seno namo, stovinčio šalia ežero. Mano vadovas Harry Binder, vyriausias partijos organizatorius Quebeco, sustabdė mašiną ir mudu išlipome.

Atėinančio karo metu Kanados komunistai yra pasirošę kovoti dviejuose pagrindiniuose frontuose. Pirmiausia bus kovojama gamybos bei pramonės srityje. Iš kitos pusės su lygiu intais. Tuo atveju amerikiečiams demokratams parankiau dėtis su fašistais Tito, vėliau Franco.

Atėinančio karo metu Kanados komunistai yra pasirošę kovoti dviejuose pagrindiniuose frontuose. Pirmiausia bus kovojama gamybos bei pramonės srityje. Iš kitos pusės su lygiu intais. Tuo atveju amerikiečiams demokratams parankiau dėtis su fašistais Tito, vėliau Franco.

Atėinančio karo metu Kanados komunistai yra pasirošę kovoti dviejuose pagrindiniuose frontuose. Pirmiausia bus kovojama gamybos bei pramonės srityje. Iš kitos pusės su lygiu intais. Tuo atveju amerikiečiams demokratams parankiau dėtis su fašistais Tito, vėliau Franco.

mes visi, tačiau, atrodėme ištikimaisi Kanados piliečiai. 1940 metų pavasarį aš buvau Kanados policijos pagautas ir internuotas. Vėliau, kai Hitlerio užpuolimas ant Rusijos, "imperialistinių" karą paverė "teisėtu ir demokratiku", aš buvau paleistas ir partijos įsakymu įstojau armijon.

POGRINDZIO VADAI

IR RYŠIAI

Atėinančio karo slapta veikime — kuris, aš pakartojau, yra itin gerai organizuotas ir visi yra paruošti pradėti veikti per vieną valandą nuo įsakymo davimo — mano uždaviniai būtų buvę dar svarbesni. Aš buvau numatytas darbo pajėgų direktoriumi Quebeco provincijoje. Mano uždavinys turėjo būti: trukdyti karinę produkciją visais galimais būdais, kaip sabotazais, lėtumu, arba streikais. Šis pareigas man buvo duotas Harry Binderio, prieš vienerius metus, kaip tik prieš tai, kai jis vežė mane savo mašiną į Point-Fortune, tą slėptuvę, iš kurios aš turėjau venkti. Tuo pačiu laiku mes susitarėm dėl mano slaptyvardės, kuria aš turėjau būti žinomas visiems, palaikantiems ryšį su manim.

Mano pavardė turėjo būti Fitzgerald. Paskutinį kartą partijai mane siunčiant po grindin — tai buvo 1940 metais — man buvo duota pavardė Wright. Šitame 10-ties metų laikotarpy kaip kurios po grindinio veiklos smulkmenos pasikeitė, bet pagrindiniai uždaviniai liko tie patys.

Man, kaippo nariui galingo C. Komiteto, ir partijoje vertingam asmeniui, taip pat pavojingam policijos akyse, buvo duoti visi nurodymai, kad pavojaus metu išsisaugojus. Partijos planas buvo sekantis:

Matant, kad tarptautinė padėtis vis blogėja, yra aišku, kad vieną dieną karas atrodys tikras ir neišvengiamas. Tokią dieną partijos politinis biuras, kuris kasdien posėdžiauja Toronte, yra pasirošęs išsiuntinėti skubų pranešimą visiems skyriams, kad "apsaugojus partijos aparatą".

DIDŽIAUSIAS PASLAPTINGUMAS

Visiems partijos nariams, kuriais pilnai pasitikima, toks pranešimas būtų aiškus ir neatidė-

Vak. Vokietijai duoda daugiau laisvės

Kovo 6 d. vakariečiai paskelbė V. Vokietiją palikuosiuoju suokupacinės kontrolės, leidžią sudaryti užsienio ministeriją ir siųsti į užsienius savo ambasadorius bei atstovus.

Tuo pat metu vakariečiai paskelbė panaikinę didžiąją dalį vidaus gyvenimo kontrolės — palikdami teisės sau įsikiti, kur

reikalaus jų patį saugumas. Vokietieji demokratino principo išsaugojimas ir Vokietijos tarptautinį išipareigojimų vykdymas. Sąjungininkai dar pasiūkia sau užsienio prekybos kontrolę, kad užtikrintų kelią strategiskai svarbioms medžiagoms plaukti už geležinės uždangos ir kad būtų garantuoti privalomieji mokedimai.

KANADA KONTINENTŲ KARO FRONTE

STASYS SUTKAITIS.

Ilgai ir graudūs Lake Success aikos poteriai iš Jaltos, Teherano ir Potsdamo laikų bonzos pagailėjimo neišprašė. Prisieina riską mesti į plieno katilą ir engtis atominei simfonijai.

Susirnavo Amerikos didieji rgoistai, kaip Naujorkas, Cika-

ja: Civilinė apsauga? Ir Kan-

los miestai įsteigė savisaugos

tabus. Kam ta panika?

Geopolitinė padėtis

Kadaise Kanada būdavo di-
ližiųjų įvykių pakraščiai, dabar
atsidūrė centre. Kol Vakarų Eu-
ropa ir Tolimieji Rytai buvo pa-
aulio politikos kritiškos zonos,
Kanada nepriklausė didelė ro-
ė. Jėgų balansui sveriantis tarp
AV ir SSSR, Kanados pozicija
pasidaro gyvybinės lemies. Š.
ed. vandenynas — jau naujoji
iduržemio jūra. Aplink susi-
laudusios Azija, Europa, Š.
amerika, koncentriškai risdamos
aponią, Kiniją, Rusiją, Pabalti-
o kraštus, Skandinaviją, Brita-
iją, Kanadą ir JAV valstybes
(Alaska), Arktikos vandenys
udaro naują strateginį centrą.
ankuojama tik Alaskos ir Gren-
andijos, Kanada tiesioginiai
aktak-ton atsiduria prieš Eur-
zijos masyvą.

Tačiau agresijos atveju, Kana-
la ir Jungt. Valstybės yra tas
ats Šiaur. Amerikos kontinento
ūnas. Lankydamas Kanadą,
rez. Rooseveltas 1938 mt. išreiš-
ė Amerikos nusistatymą: "Aš
ums užtikrinu, kad Jungt. Valst.
auta nestovės nuošaliai, jei prieš
Kanados žemę būtų kėsiniama".
940 mt. dėl bendros gynybos bū-
o susitarta Ogdenburgo Susita-
time. Kanados teritoriją įjungia
gynybos zoną 1947 mt. vakari-
io pusrutulio valstybių sudary-
as paktas Petropolio Konferen-
cijoje. Ir Jungt. Tautų politikos
kilime, Kanada, nors ir su pasi-
šymais pagal Commonwealtho
aimes įtaką, neišvengiamai turi
auktis Amerikos politikos or-
nito.

3/4 sausazemių ir 0,9 žmonių
yra į šiaurę nuo pusiaujo. Sosti-
rės didžiųjų žemės karinių jėgų
škyrus Čungkingą, yra arčiau
rie Arktikos lanko, negu pu-
siaujo. Kai 1922 mt. didelis Či-
grafas ir Arktikos žinovas, Vil-
amur Stefanonson, rašė ("The
Northward Course of Empire"),
kad Kanada ateityje bus pasau-
io kryžkelė, į tai buvo žiūrima,
aip dabar į "skraidančias lėkės-
es". Oro amžius sukūrė naują
geografiją. Kanada jau turi tos
kryžkelės raktą. Kai kurie stra-
egai drąsiai įrodinėja: "Kas
kontroluos Arktikos oro linijas,
kontroluos pasaulį" — armijos
oro pajėgų viršininkas gen.
Spaatz ("Northern Rampart",
New York Herald Tribune 27. 10.
1946). "Jei bus 3-čias Pas. karas,
io strategijos centras bus šiaurė-
je" — gen. H. H. Arnold.

Strateginės galimybės

Iš pirmųjų atradėjų ir tyrinėji-
mo ekspedicijų gamtos pareika-
lauti herojiški žygiai, viešoji opi-
nijos sudarė mitą apie poliarinę
sritį, kaip nepeltingą pasaulio
stogą. Pagal tą išpūdį visuomenė
dar ir šiandien skeptiškai žiūri į
pranašavimus apie kontinentų
karą per polį.

Pati Arktika:

Kaip "apacioj" žemė turi dug-
ną — Antarktikos žemyną, supa-
nų vandenų, taip "viršų" yra be-
lancio — apie šiaur. ašigalį led-
jūris supamas sausazemių. Jis su-
daro, galima sakyti, tik Atlanto
jūrą, pailgą nuo Beringo sąs. link
Skandinavijos. Ilgiausia distan-
cija per Arktikos vandenyną Kana-
dai bus tarp Aklavik (Mackenzie
žiotyse) ir Murmansko —
3075 mylios. Tarp šiauriausios
Kanados Arkt. archipelago salos
Ellesmere, kur yra RCMP postas,
ir Bulun, Lenos deltoje — 1800
mylių. Tačiau Beringo sąsiauryje
Alaska nesuduria nosimis su
Sibiru tik per 50 mylių. Laivyno
operacijos atmetamos beveik be-
prielaidų.

Rusijos "Šiaurės rytų keliu",
Sibiro pakraščiais ir Kanados
"Šiaurės vakarų linija" pro ar-
chipelagą navigacijos sezonas la-
bi trumpos ir tai komerciniai
laivai vos prasikrapšto tarp pla-
ujančių ledų masių. Arktikos
sausazemio tereno klūtys bet
kokiai frontinei invazijai nesu-
daro galimybės. Visą tiesioginę
kaimynystę per Arktiką žada tik
šro keliai.

Užbaigdamas vykdyti Andree
ideją, adm. Byrd, 1926 mt. pir-
mas lektuvu pasiekė Šiaurės aši-
galį. Tuoj Amundsenas, Wilkins

skrodė ledūrį skersai. Polių lan-
kė lektuvai ir dirizabliai. Soviet-
ų lakūnas Levanovskis, 1936 mt.
iš Los Angeles etapis perskrido
per Arktiką į Maskvą. 1937 mt.
sovietai įvykdė du transpoliarini-
nių skridimus be sustojimo iš
Maskvos iki Kalifornijos. SSSR
komentatoriai tada didžiavosi:
"Arktikos okeanas nėra Kinų
siena".

Iki šių dienų Arktikos sritis
apievų pusių lakūnai jau gerai
išstudijavo. Į ledjūrio pakrantes
eina nuolat oro linijos. O karinėje
sirtyje, sakoma, poliarinių kelių
išsivystymas yra pažengęs žy-
miau daugiau, negu publikai yra
žinoma.

Hubert Wilkins, daug skraidęs
po Kanados Arktiką, tvirtino,
kad žiemą čia oro sąlygos skridi-
mui geresnės, kaip vidurvasaryje.
Naudojantis tyrimo stočių nuro-
dymais ir pagal technišką pažan-
gą kovoj su apledėjimais, dabar
pradedama galvoti, kad skridi-
mui oro vidurkis yra geresnis
virš Arktikos žemių, kaip tarp
Naujorko ir Clevelando ir virš
Arktikos vandenų tinkamesnis,
kaip tarp Niufundlando ir Airi-
jos. O 36.000 pėdų aukštyje virš
poliaus ir virš ekvatoriaus šal-
čio skirtumas nereikšmingas.
Daugybė ežerų speigračio terene
esą gali būti panaudoti, kaip ae-
rodromai priverstinuose ir takti-
niuose nusileidimuose. Ant van-
dens — su plūdėmis, o lygiam,
užšalusiam paviršium — su sli-
dėmis ir su ratais.

Distancijos tarp Š. Amerikos gyvybinių centrų ir SSSR puolimo tramplynų

Grenlandijos sparnas:
Maskva—Naujorkas 4620 my-
lių, pro Skandinaviją, Islandiją,
ryt. pakraščius Grenlando ir
Labradoro. Murmansk — Naujor-
kas — 4060, pro Grenlandiją,
Labradorą (pakeliui Kanados di-
dieji: Montrealis, Otava, Toron-
tas). Maskva—San Francisco —
6000, per Arkt. archipelagą, Ed-
montoną (palyg. Maskva—Lon-
don 1540, — Ankara — 1110).

Alaskos sparnas: Sibiro pakra-
ščiai prie Beringo sąs. — Naujor-
kas — 4000 (nedaug arčiau Či-
kaga Detroitas), — San Francis-
ko — 2750.

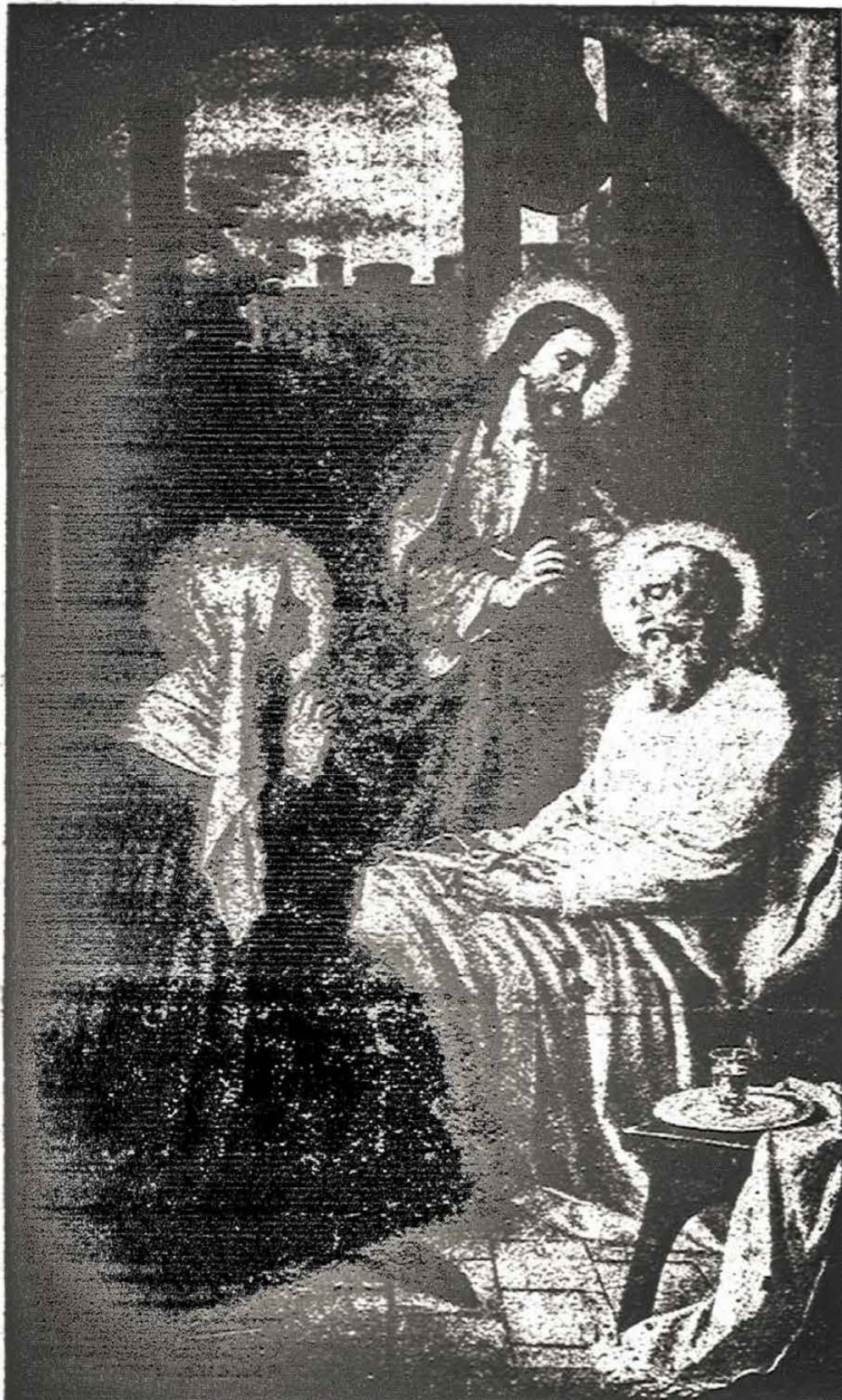
Per plačiuosius šiaurės vartus:
Murmansk — Edmonton — 3750
Sibiro krantai priešpriešais per
polių — Winnipegas — 3700, —
Montrealis ar Otava — 4000, čia
pat ir Torontas. Detroitas—4300,
Čikaga — 4400.

Iki šiol sovietų "geriausias iš
geriausių" buvo TU-4 (kopija
Amerikos B-29) su 4500 mylių

skridimo nuotoliu prie 5 tonų
"naudingo" krūvio. Taigi atomi-
nės agresijos galimumo šešėlis
dengia visą Šiaur. Amerikos kon-
tinentą. Žūtbutiniame kare svar-
biausias tikslas pasiekti taikinį,
o ne grįžti atgal, juk numuštieji
irgi negrįžta. Be to, igulai be kitų
galimybių (internuotis, pasiekti
pakrantes dežuruojančius savus
povandeninius) būtų viltis rasti
paruoštą prieglaudą tarp 5-tos
kolonos. Ir prie kiekvienos ato-
minės bombos pridėti po bombo-
nešį apsimokėtų, o laikas ir vo-
kiečių konstruktoriai sovietams
dirba. Amerika atsakymą turi
gerą — B-36 su 10.000 mylių skri-
dimo radiu su 435 myl. greičiu
per val. Bet tai tik rūpestis Mas-
kvai, o Vašingtonui alarmo metu
jokia paguoda.

Gynybos sistema

Dar II Pas. karo metu Ameri-
ka ir Kanada, šokusios mūryti
šoninius plyšius, sudarė du dide-
lius gynybos jėgų trikampius:
vieną Šiaur. Atlantui, kitą Šiaur.
Pacifikui. Ta pati sistema atitin-
kamoms zonoms galioja ir dabar.

Šv. Juozapo mirtis

VAKARAMS "SAUGUMO SIENĄ BERUOŠIANT

PRANYS ALŠENAS.

Eisenhowerio žodžiai Vašingtone. — Ar vertingos "saugumo lini-
jos" tuomet, kada didžioji pasaulio dalis neša sunkų vergijos
kryžių? — Koks turėtų būti šūkis kovojant už žmonijos laisvę?

čios garsiosios: Kinijos milžiniš-
koji mūro siena ir Prancūzijos
Meginot linija, atrodo, tikrai ga-
lės amžinai tarnauti tų kraštų
žmonėms, jų saugumui ir laisvei
apginti, o kur jos dabar yra?...
Zinome, kad tos "saugumo sien-
os", tarytum neapdairus gydy-
tojas, vieton pagydyti, ligonį pri-
baigė.

Šiandien, štai, esame liudi-
ninkai, kuomet, gen. Eisenho-
werio žodžiais tariant, "budavo-
jama" nauja saugumo siena. De-
ja, kaip atrodo, toji "siena" bus
itin vienašališka ir besirūpinan-
ti apsaugoti tik "laisvojo pasau-
lio" žmones; o vergijos panciais
surakinta didžioji dalis žmoni-
jos — tėsizino sau...
Toji "saugumo siena", tačiau,
gali išverti tik keletą metų. Na,
pagaliau, teisiškai ji ir ilgesni
laikotarpį, bet reikia žinoti, jog
per tą laiką žus vergijos pan-
čiuose keliasdešimt milijonų
žmonių, kurie, mirdami, sukepu-
sionimis iš bado, kancijų ir nuo-
vargio lūpomis gal klaus: "O kur
gi dingo pasaulyje garsioji At-
lanto Charta ir kitos žymiosios
žmogaus laisvių deklaracijos?".

Jaltos ir Teherano šmėklos,
atrodo, dar persekios žmoniją

Tiesą, Vakarai šiandieną abdu-
do. Ypač sukruto ruoštis. Deja,
gal tik todėl, kad pajuto ant sa-
vo kaklų veriamą bolševikų kil-
pą...

Jeigu ne Korėjos įvykiai — ir

tik labiau dabojančių šiaurines
kryptis. Vienas trikampis ske-
čiasi iš žemyno rytinių pakran-
čių centro į Atlantą link Vak.
Europos ir Kanados pakraščiais
į Šiaur. Atlantą. Kito viršūnė Pa-
cifico kranto centre, o kraštinės
spinduliuoja į vandenyną — Alas-
kos smaigalius. 50% Kanados lai-
vyno S. Atlantui ir RCAF (avia-
cija) neša atsakomybę vakari-
niam Atlante. Vašingtonas stipri-
na šio trikampio gilumą jūros ir
oro baze Niufundlande — Kana-
dos Arktikoje. Prie pirmo rei-
kalo, žinoma, vėl bus "susitarta"
su Islandija.

Pacifico šoną visu svoriu blo-
kuoja Amerika. Čia paremia
Otava. Nuo Edmontono į Fair-
banks, Alaskos kariniamis reika-
lams, per Kanados teritoriją nu-
tiesta "Alaska Highway". JAV
industrijos centrus ir Alaską
junga sistema oro bazių Kana-
doje. Šiaur. Pacifico laivyną tvir-
tindama, Kanada įsteigė Royal
Roads jūros akademiją, B.C. Ed-
montone įsikūrė karinė JAV oro
bazė. Iš Norman alyvos šaltinių
Mackenzie slėnyje tiekiamas ku-
ras Alaskos žemės ir oro trans-
portams ir per nutiestą vamzdį
varomas į Pacifico krantus.
(Bus daugiau)

Dar taip neseniai tremtiniai
sėdėjo DP stovyklose, pri-
slėgti bolševikų artumo ir klai-
škos nežinios, vis dairėmės į Va-
karų Pusrutulį, tikėdamiesi iš
ten materialios pagalbos alkiui
nuraminti bei kūnui pridengti ir
žygių, skatinančių šių kraštų vy-
riausybės plėsti bei lengvinti
imigracijos galimybes. Tai visa
turėjo atlikti senieji emigrantai.
Kiek jų kur buvo ir kaip jie ma-
terialiai laikėsi, dažnai mes ir
supratimo neturėjome, nes, argi
Amerikoje kas nors gali būti ne-
turtingas? O kad, pav., Toronte
didesnė dalis lietuvių "Stalino
saulės" laukė ir tik dalis buvo
išlikę patriotai, tai nei aš, ma-
nuo, nei didžioji dauguma ir ne-
manė. O vis tik taip buvo. Da-
bar sužinojom, kad ir Montrealy
ir kitur tos pačios naujienės.
Taigi tik atvykę sužinojome, kad
tik dalis lietuvių mūsų ir tėvynės
gelbėjimo darbą tedirbo, nors jis
buvo toks didelis. Tik permeski-
mą mintimis, kiek maisto ir rū-
bų prisiusta į Vokietiją ir kitas
Europos valstybes, kiek afidavi-
tų padaryta tremtiniais atsi-
kviesti, kiek žygių valdžios įstai-
gose, kiek pagalbos ir šiltos
užuojautos mums parodyta čia
besikuriant.

Kas gi tie geradariai? Daugu-
moj tai žalio Lietuvos kaimo
darbininkai, be didelio mokslo,
dažnai net mažai Laisvos Lie-
tuvos temate; čia išvargę depre-
sijos nedateklūs ir tik karo me-
tu, atsiradus darbams, pradėję
užsipirkti namelius ir bemoką už
juos skolas, bet tebeturį tikrą,
nesugadintą lietuvišką širdį, kuri
nesudreba paskutinį kšnį su sa-
vo artimu besidalinant.

Atvažiavę čia, radom lietuviš-
kus laikraščius, organizacijas,
bažnyčias, chorus, kurių išlaiky-
mui jie buvo daug darbo ir gau-
sių lėšų idėję. Iš mūsų jie laukė,
kad mes savo darbu ir lėšomis
jiems palengvinsime tėvynės va-
davimo ir lietuviškos išlaikymo
darbą.

Nedrįsčiau pasakyti, kad mes
pasilikom nuo viso to nuošaliai,
bet argi pakankamai esame iš-
junge į darbą. Drįstu tvirtinti,
kad iš naujųjų ateivių didesnis
procentas yra neprenumeruo-
jančių lietuviškos spaudos, o jei-
gu palyginti pinigines aukas lie-
tuviškiems reikalams, tai santy-
kis būtų toli gražu mūsų nenau-
dai. Ir nebandykim teisintis, kad
būk senieji ateiviai gal daugiau
duoti, nes jie materialiai tvirtes-
ni. Sunku yra nustatyti, kurio
centas sunkiau uždribtas ir ku-
rio daugiau atliekamas. Tikro-
ji priežastis yra per mažas pa-
reigumas ir politiškai rankų
nusiplovimas ką nors daryti pa-

Kodėl?

smerktųjų naudai.

Radom čia ir įvairių organiza-
cijų. Daugiausiai tremtiniai dy-
kukai pasuko į Kanados Lietuvių
Tarybą, kuri siekė apjungti visus
patriotinius nusistatymus lietuvių
Kanadoje. Toronto skyrius tren-
tiniais dar tik pradėjus rinktis
jau virš pustrčio šimto narių
buvo pasiekęs. O ar ne puikioj
vieningojo darbo nuotaikoj to me-
to susirinkimai praėdavo pilnai
salei dalyvių esant? Kas liko
šiandien, kai garsusis Montreale
seimas Tarybos nariams parti-
nuius "cedelius" užkabinti pano-
ro? Kas po to dėjos salėse, kaip
atrodė spauda? Ir niekas nei ma-
nė, nei tūkstančių kitų dabar
nebeįtikins, kad tai nebuvo stoka
supratimo, pareigos tautai ir tė-
vynei, statant pirmoje vietoje
savo ambicijas ir tuščią garbę sū-
dėti vadovų kėdėse.

Gėdą daranti padėtis tęsiasi ne-
randant išeities. Padėčiai gelbėti
įsikibome Bendruomenės. Ir čia
negalėjome nustatyti pagrindo—
partijos sudaro bendruomenę, ar
visi lietuviai? Pagaliau pasilikta
prie partijų, nors jos dažnai pri-
sidengusios organizacijų vardais
savo tikrąjį veidą slėpė ir slepia.
Bendruomenės kūrimo darbas
trukdytas aiškinantis noru visų
pakraipų partijas išsifruoti ir
leisti joms jungtis į Bendruome-
nę. Slinko mėnesiai ir metai be
konkrečių darbų, o kiekvienas
skatinantis balsas karščiavimui
pavadintas. Šiandien Centrinis
LOKas visai nebylys, kaip spy-
na užrakines laiko — nei patys
valgo, nei kitam duoda. Ar iš-
bris kada LOKas iš rietenų liū-
no į dirbamus laukus?

Kiek kartų Toronte kelta min-
tis daryti žygių radio valandė-
lei gauti. Baigdavosi tuo, kad
bizniui tarnaujančios radio sto-
tys nesuprasdavo mūsų, nes mes
negalėjome pasiūlyti pinigų. Stai
jau turime radio valandėlę, kiek
girdėjau, vieno žmogaus iniciaty-
va ir atsakomybė. Neteko
spaudoje skaityti, kad kas nors
ragintų organizacijas remti šią
sveikintą iniciatyvą programai
reikalinga medžiaga bei pinig-
ais, o vienas asmuo jau reikala-
vumus stato: gauti pranešėją ge-
resniu balsu, neužtenkamai gera
plokštelė paleista ir kitos smul-
kybės. Ir prisiminė man sena pa-
saka, kai uodas sėdėjęs jaučio au-
syje ariant ir siurbęs kraują, o
paskiau gyresis: "Ir aš ariau".

Mano manymu, reiktų susirūpi-
ti, kad ši valandėlė neuždustų
dėl pinigų stokos. Organizacijos
turėtų padaryti parengimų spe-
cialiai šiam reikalui, kad sudary-
tų bent kelių šimtų dolerių atsar-
gą. Skubėjimas su nurodymais,
kaip tą ar kitą dalyką vykdyti,
yra lyg liga mūsų išeivijoje. Ji
slopina kiekvieną iniciatyvą.
Reikia pritari ti vadovaujančių
sluogsnių kontrolei, platesnio
masto darbuose, kaip lankymasis
valdžios įstaigose tėvynės ar
bendrasis tremtinių reikalais. Bet
kad reiktų tuoj šokti kontroliuo-
ti niekieno nepastatytą asmenį,
vedantį radio valandėlę, tuo la-
biau, kai jis turi Toronto LOKE

prancūzų, italų ir turkų armi-
jas, šiuo metu — gal ir ispanų.
Anglija — ginkluojasi pati. Tai-
pogi šiuo metu girdime apie ka-
kokius naujus ir labai baisius JA
V-bių atominius naujus ginklus.
deja, tik labai maža girdime apie
pačius Atlanto Pakto valstybių
kareivius. Taip — apie tuos ju-
dancius, galvojančius ir galinčius
kautis žmones, kurie vadinami
kareiviais... Jų labai maža turi
Atlanto Pakto "europietiškoji
dalis". Gi Amerika su Kanada,
kaip žinome, daugiau yra linku-
sios paremti Vakarų Europą
šautuvais, bet... ne žmonėmis.

Tiesą, vakarinėje Europoj yra
vienas gausus žmonių (kareivių)
šaltinis, tai Vokietija. Deja, Va-
karičiai jiems ginklų siūlo,
kartais, tarytum duoda, ir vėl...
atitraukia.
Kaip matome "mūrininkui"
Eisenhoweriui gerų norų ne-
trūksta ir patyrimo ligi valios,
deja, tai "saugumo sienai" buda-
voti trūksta vieno ir svarbiausio
dalyko — plytų...
Ligi šiol laisvasis pasaulis, at-
rodo, vis dar nepilnai supranta,
kas yra komunizmas ir neįsaja-
monina sau, jog reikės stoti akis
į akį su juo kovon ir toji kova bus
itin sunki, ypač jeigu ji prasidės
po keletos metų. Taigi, jeigu ir
pasisektų subudavoti nors ir
apytvirtę "sieną" — visvien ji
konflikto su bolševikais nepaša-
lins...

Infliuza Kanadoje
Oficialiai pranešama, kad Kana-
doje pasireiškusi infliuza yra
palyginus lengva ir pavojinga tik
vyresnio amžiaus žmonėms. Jos
sukelėjas išaiškintas. Tai virus
A Prime, ne tas pats, kuris siau-
tėja Anglijoje. Kovai su infliu-
za vesti Otavoje sudaryta spe-
cialus informacijos centras prie
higienos laboratorijos.
Komplikacijų atvejais naudo-
jami naujieji vaistai: penicili-
nas r sulfatai. Praktikuojama ir
skiepijimas, kuriame ginamini
specialūs vaistai prieš Virusą A
Prime.

pasitikėjimą pirmininko vietai,
negalint iš jo šio darbo perimti
dėl nebuvoimo lėšų, tai kažin ar
ne per daug įžulu. Siūlymas bū-
tų tvarkoj, jei valandėles vedė-
jas imtų šiam reikalui naudoti
visuomenės lėšas.

Atvykę Torontan radome "Auš-
ros" chorą su gražia praeitin.
Pas naujuosius tuoj kilo mintis,
kad chorą reikia sustiprinti ne
tik naujais dainininkais, bet ir
nauju chorvedžiu. Buvo susitar-
ta su pagarbos vertu chorvedžiu
Motiejūnu ir šis chorą, nors la-
bi skaudanciai širdžia, apleido.
Noriu paklausti ir ką naujieji
chorvedžiai chorą išaugino?...
Kad net tautinių švenčių metu
nėra kam padainuoti. Sugriaua-
me lengvai, bet pastatyti — sun-
ku.

Karas vyksta ir vis' daugiau
lietuvių iš JAV išvyksta į užjū-
rius. Niekas nežino, kada gali bū-
ti paskelbta visuotinė mobiliza-
cija JAV ir Kanadoje. Girdėti
kalbant apie lietuvišką dalinių
organizavimą. Tikėkim, kad toks
žygis būtų padarytas gerai ap-
svarsčius ir reikiamuo momentu,
o ne vien buvusiu viršinink-
kams viršininkauti panorus. Te-
nepasikartoja batalijonų, luft-
trukdytas aiškinantis noru visų
pakraipų partijas išsifruoti ir
leisti joms jungtis į Bendruome-
nę. Slinko mėnesiai ir metai be
konkrečių darbų, o kiekvienas
skatinantis balsas karščiavimui
pavadintas. Šiandien Centrinis
LOKas visai nebylys, kaip spy-
na užrakines laiko — nei patys
valgo, nei kitam duoda. Ar iš-
bris kada LOKas iš rietenų liū-
no į dirbamus laukus?

Kiek kartų Toronte kelta min-
tis daryti žygių radio valandė-
lei gauti. Baigdavosi tuo, kad
bizniui tarnaujančios radio sto-
tys nesuprasdavo mūsų, nes mes
negalėjome pasiūlyti pinigų. Stai
jau turime radio valandėlę, kiek
girdėjau, vieno žmogaus iniciaty-
va ir atsakomybė. Neteko
spaudoje skaityti, kad kas nors
ragintų organizacijas remti šią
sveikintą iniciatyvą programai
reikalinga medžiaga bei pinig-
ais, o vienas asmuo jau reikala-
vumus stato: gauti pranešėją ge-
resniu balsu, neužtenkamai gera
plokštelė paleista ir kitos smul-
kybės. Ir prisiminė man sena pa-
saka, kai uodas sėdėjęs jaučio au-
syje ariant ir siurbęs kraują, o
paskiau gyresis: "Ir aš ariau".

Mano manymu, reiktų susirūpi-
ti, kad ši valandėlė neuždustų
dėl pinigų stokos. Organizacijos
turėtų padaryti parengimų spe-
cialiai šiam reikalui, kad sudary-
tų bent kelių šimtų dolerių atsar-
gą. Skubėjimas su nurodymais,
kaip tą ar kitą dalyką vykdyti,
yra lyg liga mūsų išeivijoje. Ji
slopina kiekvieną iniciatyvą.
Reikia pritari ti vadovaujančių
sluogsnių kontrolei, platesnio
masto darbuose, kaip lankymasis
valdžios įstaigose tėvynės ar
bendrasis tremtinių reikalais. Bet
kad reiktų tuoj šokti kontroliuo-
ti niekieno nepastatytą asmenį,
vedantį radio valandėlę, tuo la-
biau, kai jis turi Toronto LOKE

prancūzų, italų ir turkų armi-
jas, šiuo metu — gal ir ispanų.
Anglija — ginkluojasi pati. Tai-
pogi šiuo metu girdime apie ka-
kokius naujus ir labai baisius JA
V-bių atominius naujus ginklus.
deja, tik labai maža girdime apie
pačius Atlanto Pakto valstybių
kareivius. Taip — apie tuos ju-
dancius, galvojančius ir galinčius
kautis žmones, kurie vadinami
kareiviais... Jų labai maža turi
Atlanto Pakto "europietiškoji
dalis". Gi Amerika su Kanada,
kaip žinome, daugiau yra linku-
sios paremti Vakarų Europą
šautuvais, bet... ne žmonėmis.

Tiesą, vakarinėje Europoj yra
vienas gausus žmonių (kareivių)
šaltinis, tai Vokietija. Deja, Va-
karičiai jiems ginklų siūlo,
kartais, tarytum duoda, ir vėl...
atitraukia.
Kaip matome "mūrininkui"
Eisenhoweriui gerų norų ne-
trūksta ir patyrimo ligi valios,
deja, tai "saugumo sienai" buda-
voti trūksta vieno ir svarbiausio
dalyko — plytų...
Ligi šiol laisvasis pasaulis, at-
rodo, vis dar nepilnai supranta,
kas yra komunizmas ir neįsaja-
monina sau, jog reikės stoti akis
į akį su juo kovon ir toji kova bus
itin sunki, ypač jeigu ji prasidės
po keletos metų. Taigi, jeigu ir
pasisektų subudavoti nors ir
apytvirtę "sieną" — visvien ji
konflikto su bolševikais nepaša-
lins...

Infliuza Kanadoje
Oficialiai pranešama, kad Kana-
doje pasireiškusi infliuza yra
palyginus lengva ir pavojinga tik
vyresnio amžiaus žmonėms. Jos
sukelėjas išaiškintas. Tai virus
A Prime, ne tas pats, kuris siau-
tėja Anglijoje. Kovai su infliu-
za vesti Otavoje sudaryta spe-
cialus informacijos centras prie
higienos laboratorijos.
Komplikacijų atvejais naudo-
jami naujieji vaistai: penicili-
nas r sulfatai. Praktikuojama ir
skiepijimas, kuriame ginamini
specialūs vaistai prieš Virusą A
Prime.

M. Norkus.

Hamilton, Ont.

Misijos

Hamiltono lietuvių parapijoje kovo 18 d. prasidės misijos. Misijas ves iš Čikagos atvykęs T. Juozas Vainys, SJ. Jos tęsis visą savaitę.

— KLB Ap. reikalų vedėjas p. K. Baronas "NL" Nr. 7 skelbia visoms Hamiltono lietuvių organizacijoms, kad balandžio 7 d. rezervuota Hamiltono ateitininkų šokių vakarui. Teko patirti, kad minėtą dieną ateitininkai šokių vakaro visai nemanė rengti ir eilės neužsakė.

Aukų vajas BALFui

Kovo 4 d. 6 val. vakaro "Dainavos" salėje įvyko Hamiltono Apylinkės Lietuvių Bendruomenės valdybos ir organizacijų atstovų posėdis vajuos pavyzdžio reikalui.

Nutarta aukas rinkti pinigais, draubūziais ir konservuotu maistu. Visos organizacijos, išskyrus socialdemokratų, pareiškė pasitiekijimą Hamiltono Apylinkės Lietuvių Bendruomenės valdybai ir pavedė jai praversti vajuos. Socialdemokratams nepasitiekijimą HALB valdyba, rasta kompromisinė išeitis. Vajaus metu socialdemokratai prisijungė savo atstovą prie HALB valdybos aukų rinkimo reikalams tvarkyti.

Tikrai apgailestautina, kad yra keletas žmonių, kurie netik trukdo susiorganizuoti lietuviams ir Kanados Lietuvių Bendruomenę, bet kartu kelia savo nepasitiekijimą ja ir trukdo lietuvių sugyvenimą.

Sv. Kazimiero minėjimas

Kovo 4 d. lietuvių parapijos bažnyčioje per pamaldas giedojo solistė p. Šečpavičienė akompanuojant p. Danutei Rautinai. Po pamaldų, palaiminimo Svč. Sakramentu, sugiedotas Tautos Himnas.

Po pietų 3.30 val. "Dainavos" salėje įvyko Sv. Kazimiero dienos minėjimas, kurį suruošė Hamiltono ateitininkų kuopa.

Minėjimą atidarė kuopos pirmininkas Kl. Matkevičius pakviestas visus sugiedoti "Marija, Marija".

Svetei pritaikintą paskaitą skaitė kun. Gureckas. Meninė dalis buvo pradėta tautiniais šokiais — Kalveliu, Kubiliu ir popuri, kuriuos išpildė jaunosios moksleivės ateitininkės.

Sol. p. Šečpavičienė, akompanuojant p. Danutei Rautinai, išpildė Faure "Crucifix", Heiser "Kampelis" ir A. Dvariono "Drugelis". Plastikos dalykėlė "Ten toli ošia..." išpildė jaunosios ateitininkės. Sol. p. Marijosius, akompanuojant p. D. Rautinai, išpildė Mollette "Viespaties maldą" ir Kačanausko "Mano gimtinę". Montažas, kurį išpildė vyresnieji moksleiviai ateitininkai buvo truputį per ilgus ir savo turiniu nevisai atitinkantis istorijos faktams. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Lietuvos Globėjo šventė nebuvo pamiršta Hamiltone. Gražus ir sveikintinas ateitininkų moks- tas padėjo tautiečiams arčiau pažinti savo Globėją ir kartu davė puikią kultūrinę pramogą nesudarant gavėnės rimties. Als.

Iš Hamiltono Liet. Kat.

Moteryų veiklos

1949 metų pabaigoje, Hamiltone įsikūrė Kat. Mot. Dr.-jos skyrius. Jis buvo neskaitytas, bet pajėgus ir judrus. Tuometinė valdyba sudarė: Pr. Zymantienė, Baltrukonienė, M. Kežinaitė, L. Meškauskienė ir Kazlauskienė. Neilgai teko mums visoms dirbti, keletas atsimeit. Bet visgi, skyrius šiaip taip pergyveno krizę ir jau 1950 m. vasarą susilaukė energingų ir darbščių moterų: B. Juozapavičienės, L. Valevičienės, M. Vaitonienės, O. Kačinskienės ir seselės Vaicaitės. Manau, kad jos turėjo mažiausia laiko, bet dirbo daugiausia. Susilaikymas ir sukaupta energija padaro viską. Jos visos turi šeimas, dirba fabrike, ir dar laiko suranda kaip tokiame kilniame darbu: ligonių lankymui, siuntiniui siuntimui į Vokietiją, tai ir buvo vieni iš pagrindinių mūsų skyriaus darbų.

Hamiltono ant kalno randasi sanatorija. Ten guli mūsų mieli tautiečiai palaužti džiūvos. Juos lankome kas dvi savaites, tik, gaila, kad dėl infliacijos lankymas laikinai sustabdytas. 1950 m. Kūčių dieną juos applanke ir įteikėme po kuklią dovanėlę. Ten guli sekanti lietuviai, Daunišė, Daunius, S. Vaitiekūnas, V. Zauzneravičius, V. Zalnieriūnas.

Nuo įsikūrimo pradžios esame pasiuntusios 14 siuntinių virš 250

sv. maisto produktais ir kava į Vokietiją: senelių prieglaudas ir sanatorijas. Šiuo metu nutarta pasiųsti po vieną siuntinį į vaikų sanatoriją Kempten ir prie Oldenburgo esančioje sanatorijoje lietuviams. Taip pat susirinkime nutarė paimti nuolatos globoti vieną lietuvių džiūvininką Vokietijoje gulintį. Tuo reikalu užklausemė kun. K. Mažutį, nes jis rūpinasi likusiais Vokietijoje džiūvininkais, ir iš jo jau gautas atsakymas, mums skiria Miką Radzevičių, kurs guli prie Oldenburgo sanatorijoje. Jam jau pasiūsta \$5. Mūsų pavyzdžiui galėtų pasekti ir kitos organizacijos.

Pereitais metais, gruodžio 8 d. buvo suruosta bendra Sv. Komunija už brangią tėvynę, ten kenčiančius ir ištremtuosius lietuvius. Buvo suruosti du pasilinksminimai, vienas pereitais metais prieš adventą, kuris davė apie \$90 pelno. Šis pelnas skiriamas anglų zonos lietuviams džiūvininkams ir seneliams. Antras, kaukių balius, vasario mėn. 3 d. davė apie \$200. Abu vakarai prajė geroje nuotaikoje.

Pagalau 1951 m. vasario 11 d. buvo suauktas visuotinis susirinkimas ir išrinkta nauja valdyba, kuri pareigoms pasiskirstė: pirm. Pr. Zymantienė, vicepirm. B. Juozapavičienė, sekr. L. Valevičienė, išd. L. Meškauskienė, rev. komisija: J. Paškevičienė, M. Kežinaitė ir M. Rimbutytė.

Salpos reikalams A. Grajauskaitė. Reikalų vedėjos: M. Vaitonienė ir G. Breichmanienė.

Hamiltono skyriui daug padėjo gerb. kun. Dr. J. Tadaraukas, jam reikiame nuosirdžiai padėjo. Taip pat dėkojame, kurie nuosavom mašinom nuveža mus į sanatoriją ir visiems kitiems, kurie remia mūsų darbą.

Žemaitė.

Vasario Sešioliktoji Sao Paulyje

(Laiškas iš Brazilijos)

Vėl suplevėsavo mūsų trispalvė virš Lietuvos konsulato Sao Paulyje rūmų. Vasario 16-toji Gerb. konsulas A. Polišaitis su Ponia ir šiais metais šią iškilmingą dieną maloniai sutiko sveikintojus. Svečių knygoje vienas po kito, paliko savo parašus konsulinio korpuso dekanas, konsulai, gubernatūros ir kitų aukštųjų vietinių įstaigų atstovai, o taip pat lietuvių kolonijos veikėjai. Ponia konsulinė visus gražiai pavaišino.

Sekmadienį mišios už Lietuvą išlaivsinimą Vilioje Zelincioje, o popiet minėjimas didžiojoje konservatorijos salėje miesto centre. Tiek prigužėjo šion sąnir tautiečių, kad nebetilpo. Jau kitais metais lietuviškos organizacijos ketina išsinuomoti teatro salę.

Po eilės kalbų ir sveikinimų sekė meninė dalis. Ją atliko Menininkų Klubo nariai: klarnetu

JA VALSTYBES

G. Galva kovo 10 d. biržiečių klube skaitė paskaitą "Lietuvos atkūrimas".

Paskaitininkas padarė istorinį palyginimą 1918 m. su dabartiniu metu, politiškai nušvietė atsikūrimą, aptarė valstybės atkūrimą, ūkiškas sąlygas ir kultūrinę sritį.

Paskaitai pasibaigus buvo daug klausimų ir gyvas nuomonių pasikeitimasis.

Organizuojasi žurnalistai

Spaudoje jau ne kartą buvo klausinėta apie LŽS-gos likimą. Prieš pusantūrą metų pirmininkas, šiuo metu gyvenantis Great Necke, N.Y., paprašė parašyti jam laiškus ir tuomi viskas pasibaigė. Tik šių metų pradžioje Naujorkoje vis smarkiau pradėta šis reikalas judinti. LTD kultūros sekcijos vadovo p. A. Bendoriaus iniciatyva buvo bandyta šaukti Spaudos Darbuotojų pasitarimą LAIC būstinėje. Po poros savaitių vėl reikalą pajudino J. Petrenas ir A. Gražiūnas, kurie, pritardami jaunųjų entuziazmui surasti problemas išeities mazgą, III. 3. sušaukė pasitarimą "Amerikos" patalpose. Dalyvavo: J. Petrenas, A. Gražiūnas, D. Penikas, S. Urbonas, J. Butkus, A. Pocius, S. Narkevičienė, išd. L. Meškauskienė, rev. komisija: J. Paškevičienė, M. Kežinaitė ir M. Rimbutytė.

Salpos reikalams A. Grajauskaitė. Reikalų vedėjos: M. Vaitonienė ir G. Breichmanienė. Hamiltono skyriui daug padėjo gerb. kun. Dr. J. Tadaraukas, jam reikiame nuosirdžiai padėjo. Taip pat dėkojame, kurie nuosavom mašinom nuveža mus į sanatoriją ir visiems kitiems, kurie remia mūsų darbą.

Žemaitė.

Nutarta suaukti visų Naujorkoje gyvenančių žurnalistų susirinkimą. Tai padaryti pavesta organizacinei komisijai, į kurią išrinkta: S. Urbonas, J. Petrenas, A. Gražiūnas, D. Penikas ir A.

muzikas Al. Ambrozaits, padėję solo O. Žibienė, J. Jotekaitė, K. Ambrozevičius ir V. Laurinaitis. Publikos solistus vis šaukė pakartoti. Be to, visus sužavėjo Al. Ambrozaičio meistriškai vedamas LK Sv. Juozapo bendruomenės choras. Lietuvos propaganda Sao Paulyje šiais metais buvo ypatingai gerai pravesta.

Alfonso Zibo (Menininkų Klubas valdybos nario) pastangomis, visos 16 Vasario proga iškilmes buvo nufilmuotos ir kalbos bei dainos rašytos ir plokštelės. Be to, vasario 20 d. 21 val. S. Paulyje Televizijos stotis "tas iškilmes pademonstravo. Ateinančią savaitę si apžvalga, pavadinta "Independencia da Lithuania" bus parodyta Rio de Janeiro.

Taip pat vasario 20 d. žinomas žurnalistas Dr. Bueno de Azevedo Filho kalbėjo apie Vasario 16 d. ir Lietuvos kančias per Sao Paulo radio "Cultura". J. V-tė.

Lietuviškasis pasaulis

Saltūs. Komisija sekanti savo posėdį paskyrė kovo 7 d. Spėjama, jog LŽS-gos Brooklynio skyriaus susirinkimas įvyks dar prieš Velykas.

Dail. Antanas Melnikas iš Italijos persikėlė į Detroitą, kur kartu su žmona skulptore Gloria Martini surengė savo kūrinių parodą. Tuo tarpu dailininkas vertėsi bažnyčių ir kt. pastatų dekoravimu.

Antano Vanaigačio kapo paminklas Sv. Kazimiero kapuose bus atidengtas gegužės 20 d. Jis statomas visuomenės lėšomis.

Dail. Pautienienė, gyv. Cicero, III, 3 paveikslas—Birštonas, Pa-

Tėvynės šaukliai Kolumbijoje

Didžiai nusipelnę tėvai seleziečiai. — Prof. Iz. Vasyliūno koncertai. — Lietuviškasis menas Tautiniame Muziejuje. — Didingai atšvęsta Nepriklausomybės šventė. — Mažosios kolonijos dideli darbai. — Vyrai pajudinkime žemę!...

Pažangioji Kolumbijos respublika prigludė per 300 lietuvių tremtinių. Jie čia naudoja visomis demokratinio krašto laisvėmis ir dideliu kolumbiškiu palankumu. Gyvenk, kur nori, keliauk, kur nori, dirbk, ką nori — niekas tau laisvės nevaržys. Lietuviai susispietę į dvi didesnes kolonijas — Bogotos (apie 200 gyventojų) ir Medellino (apie 100).

Jei lietuviai čia žinomi ir gerbiami, jei Lietuvos vardas nuolat minimas radijo pranešimų ir randamas dienraščiu puslapiuose, jei dauguma atvykusių gražiai įsikuria, tai vis nuopelnas didelių patrijų tėvų seleziečių. Po keliolika metų išgyvenę sveimuose kraštuose, jie visa širdimi tęsėmyli Tėvynę ir josios vaikų. Kun. Nk. Saldukas, gyvenęs sostinėje Lietuvos ir lietuvių labai dirbdamas, pasimačio su respublikos prezidentu, prieina prie ministerijų, informuoja apie lietuvių tautos kančias Kolumbijos vyskupus. Panašią misiją atlieka Medellino kun. M. Tamošiūnas. Jis ir "Kolumbijos Lietuvių" leidžia, ir per radijo stotis kalba, ir tautiečiams darbų suranda. Mačias pas jį didelius pluoštus straipsnių, kuriuos jis paršė ispanų kalba apie Lietuvą. O kiek didesnių ir mažesnių minėjimų ir švenčių! Suruošė! Kur tik gali, lietuviai ir lietuviams dirba ir kiti Tėvai seleziečiai — St. Matutis, dirbęs Sv. Roko parapijoje Barranquilloje — jį "teturi" 40.000 parapijiečių; pamatytumėt jo atnaujintą bažnyčią, įtaisytus vargonus! Vac. Dubinskis, Lietuvių Katalikų Komiteto išdėdinkas. Didžiai nusipelnęs Tėvynę ir sąjau, tautiečiams minėto komiteto pirm., Dr. St. Sigutis.

Spuikio garsais Lietuvos vardą garsina Izid. Vasyliūnas (Popayano universiteto mokyklos profesorius), paskutiniu laiku suruošęs net tris labai pasisekusius koncertus. Praeitų metų

langu ir Žemaičių vaizdas — nupirko vienas Cicero bankas. Dailininko darbų parodėlėje eilę kūrinių nupirko ir lietuviai: Dr. Rakus, pp. Petrikienė ir Petraitienė.

Prof. Dr. Pr. Gudavičius iš tremties atvyksta į JAV. Faustas Kirša atšventė savo 60 metų amžiaus sukaktį.

Prof. St. Yla persirgo infliu-

Gyd. Sofija Ozelytė, prof. K. Ozelio dukra, dirbanti Manteno State Hospital, III, ir ruošianti egzaminus, susituokė su Dr. Wilson H. Gauertinu.

rugšėjo 27 d. jis duoda Centrinėje Meno Galerijoje J. S. Bacho koncertą. Ten pat, šių metų vasario 14 d., lietuviškosios muzikos koncertą. Išpildomi K. V. Banaičio ir J. Gruodžio kūrinių. Vasario 17 d., Nepriklausomybės šventės proga, jis duoda trečiąjį koncertą. Teatre Colon jis išpildo J. Gruodžio, K. V. Banaičio, G. F. Haendelio, F. Mendelssohno, G. Faure, I. Albeniz kūrinių.

Minint 33-čias nepriklausomybės paskelbimo sukaktuves, lietuviai dailininkai E. Kulvietis, K. Žeromskis, J. O. Penčyla ir Nijolė Mockus išstato savo kūrinius Tautiniame Muziejuje. Parodos proga išleidžiamas gražiai iliustruotas katalogas, kuriame duodama istorinių žinių iš mūsų praeties. Apaštališkasis nuncijus Antonio Samore įžangos žodyje rašo: "Pažįstu Lietuvą iš 1932 ir 1938 m. Stebiuosi šitos katalikiškos tautos tikėjimu, kurio iškalbinga išraiška buvo pirmasis Tautinis Eucharistinis Kongresas: tikėjimu paprastu ir gyvu, kaip paprasti ir gražūs yra kryžiai, duoda Lietuvos laukams ypatingą pobūdį".

Prieš mane guli Bogotos Lietuvių Komiteto kvietimas, kuriame rašoma: Vasario 16 d., 18 val. 30 min.: Lietuvių meno parodos atidarymas Tautiniame Muziejuje. Vasario 17 d., 21 val. 30 min.: Didelis koncertas lietuvių smuikininko Izidoriaus Vasyliūno Teatre Colon.

Vasario 18 d., 10 val. ryto: Sv. Mišios Carmen šventovėje, per kurias giedos Lietuvių choras. Po pamaldų bus padedamas vainikas prie Bolivarų paminklo, kaip lietuvių kolonijos dėkingumo ženklas kilniajai Kolumbiščių Tautai.

Štai ką gali padaryti maža Bogotos lietuvių kolonija, minėdama nepriklausomybės paskelbimo sukaktuves ir garsindama lietuvių vardą!

Karolė pasivertė ant dešinio šono ir susirietė, prisitraukdama kelius. Prisiklojo veidą ir užsimerkė, kad nematytų žaibavimo ir greičiau užmigti. Vis girdejo lietuvių atsimušant į stogą, sienas ir langą. Sunkus griausmas lėtai nudundėdavo tolyn — — — Staiga — kažkas pasibeldė į duris.

Karolė greitai nusimetė nuo galvos apklotą. Pasikėlė ant alkūnės. Išteptai sukluso. Ar Meškiukas? Susirgo, kad taip ne savo laiku? Betgi jis turi raktą kaip tik nuo šitų durų. Su savim nešiojosi: pro jas pareidavo, ją miegančią rasdavo. Ji pati pareidavo ar kur išdavo pro virtuvės duris.

BYLOJA FAKTAI

"Lietuvio laisvės troškimą tik mirtis gali atimti"

Septinti metai "Stalino saulutė" pilkina gražiai žaliavusia laisvą šalį. Rezistencija okupantui teberusena visur, visoj Lietuvoj ir lietuvių pilnose Sibiro mirties stovyklose. Jums pateikiame faktai vos iš sausio mėnesio — perskaitykite ir susidarykite nuomonę apie tautiečius Tėvynėje ir apie... save.

Iš Vilniaus miesto Stalino rajono partinės konferencijos Sausio 3, 1951... "Atskaitinį darbo perversinimą padarė LKP (b) sekretorius drg. Naumov... Partijos rajono komitetas ir jo propagandos-agitacijos skyrius toli gražu nepatenkinamai dirbo su lietuvių inteligentija, kuriais tik paviršutiniškai domėjosi mokslo ir meno įstaigomis... Drg. Tichov, Drg. Petrovichev, drg. Samsonov ir Filiminov, palaikomi draugo Juodžio, Operos ir Baletto teatro partinės organizacijos sekretoriaus, o taip pat ir Valstybinės Konservatorijos drg. Girdzijauskienės, kritikavo partijos rajono komitetą už tai, kad per mažai dirbo lietuvių inteligentijos tarpe, nepadėjo kovoti dėl kadrų grynumo, prieš buržuazinio nacionalizmo pasireiškimus kultūros ir meno įstaigose."

Tai buvo signalas. Po dviejų dienų "Tiesa", sausio 5, 51 numerį išsėdėjo M. Vagnerio straipsnį "Ryžtingai pagerinti ideologinį darbą"... Jis aprašo Lenino rajono, kuriame yra dauguma Vilniaus mokslo institucijų, partinė konferencija, pridėdamas: "...silpnai vyko politinis-auklėjamasis darbas aukštojo mokslo įstaigų profesorų, dėstytojų ir studentų tarpe. Todėl Valstybinė universitete, Dailės ir Pedagoginiame Institute, o taip pat eilėje mokyklų būna iškrypimų ir apolitiškumo faktų; dėstant visuomenines disciplinas pasireiškia priešiški elementai ir pasitaiko nacionalistiniai išsikiškimai. Dar iki šiol Valstybinio Universiteto dėstytojai Kaveckas, Garmus vis dar prastumia savo paskaitose reakcines buržuazines pažiūras. Pedagoginiame Institute dėstytojai Martinkėnas, Rinkūnas, Laužikas skaito paskaitas, darydami grubias politines klaidas ir iškrypimus, nepaisant to, kad jie už tai buvo ne kartą kritikuoti. "Kaip šio rajono partijos sekretorius, drg. Vildžiūnas nurodo, kad "aukštojo

Jei šitokius darbus padaro saujelė žmonių, kokių darbų lauktina iš tų lietuvių kolonijų, kurios savo narius skaito šimtais ir tūkstančiais. Vyrai, pajudinink žemę. Tokiu vardu vengru rašytojas Jokay parašė romaną, kuriame vaizduoja kovotojus už krašto laisvę. Mes taip pat turim pajudinti dangų ir žemę, dalyvaudami didžiojo Tėvynės laisvimo kovoje!

Peregrinus.

mokslo įstaigos blogai vykdė LK P(b) VI suvažiavimo nutarimus dėl lietuvių tautos kultūrinio palikimo marksistinio įvertinimo. Kaip, pav., Ciurlionies kūrinių palikimo aptarimas, kuris buvo visiškai nukrypsęs nuo marksistinės linijos... Drg. Lazutka, universiteto politrukas, konferencijoje pareiškė: "Universiteto partinė organizacija sustiprino auklėjamąjį darbą universitete, pašarino kovą prieš buržuazines ideologijos pasireiškimus. Buvo demaskuoti dėstytojai Kvedaras ir Kruopas, kurie savo paskaitose skleidė buržuazinį nacionalizmą. Jie iš universiteto pašalinti... Dailės instituto partinei organizacijai, kaip nurodė delegatai, trūksta budrumo, ji silpnai kovoja su prasiškerbusiais į institutą priešiškais elementais... Vidurinės mokyklos politrukas drg. Terepolskis taip pat pažymėjo, kad partijos rajono komitetas ir liaudies švietimo organai neryžtingai kovoja prieš mokyklų užteršimą sveikais elementais... V. Vid. mokyklos politrukas drg. Volockov paskandė mokytojus Kucevsky, Volciakaja, Čekatovskaja, kad jie neauklėję tarybinio patriotizmo ir tautų draugystės dvasioje. Klasėje, kuriai vadovauja Čekatovskaja, kultivuojami religiniai prietariai, kai kurie mokiniai lanko bažnyčią. Todėl nenuostabu, — mano Volockov, — kad čia neauga komunistinio ir pionierių organizacijos..." Galiausiai kilavo ir tūzams. "Eilė konferencijos delegatų pabrėžė, kad eilės įstaigų vadovai, kaip LTSR Švietimo ministras drg. Knyva, ministro pavaduotojas drg. Lapajev, Universiteto rektorius drg. Bučas, meno reikalų vedėjas drg. Banaitis ir kiti, abejingai žiūri į paskaitinį darbą, labai retai daro pranešimus ir paskaitas."

Mokytojams pylos duoda "Tiesos" vedamas sausio 10 d. "Už Komunistinį Moksleivijos Auklėjimą". Girdi, "praėjusiais metais įvykusių mokytojų konferencijų patyrimas parodė, jog kai kurios jų prajė nukrypstant nuo pagrindinių uždavinių, kuriuos partija ir vyriausybė stato tarybinei mokyklai... Šiais metais daug padaryta gerinant auklėjamą darbą mokyklose, tačiau, reikia pažymėti, kad yra nemaža ir trūkumų... Kai kuriuos mokyklos tebera užterštos buržuaziniais nacionalistiniais elementais, tačiau tos srities Kėdainių LKP (b) komitetas nesimėgi reikiamų priemonių trūkumams pašalinti."

Ir vėl, ir vėl, klausimą judino Vilniaus miesto komitete sausio 17-tą sekretorė drg. Abečiūnaitė. Ji skundėsi: "Platieji inteligentijs sluoksniai negali būti įtraukti į paskaitinį darbą. Yra net atsitikimų, kai paskaitose pertempia ma buržuazinę ideologiją."

(A)

JUOZAS KRALIKASKAS

KRIOKLYS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Maikas gerė. Pangonis buvo nusprendęs iš Mėlynojo Kėkšto neišvaiziuoti su abejone. Palaukti to, kol pilnai paaiškės tiesa ir atuls abejonė. O tiesa tegalėjo būti tik viena iš dviejų: arba tikrai taip, arba tikrai ne — — —

Karolė buvo jau atsigulusi, bet dar nemiegojo. Vyras buvo išsėjęs į darbą: šias dvi savaites jis vėl dirbo naktinėj pamainoj. O Guga šnarpė, giliai įmigęs.

Karolė gulėjo, atmetusi rankas už galvos, ir klausė, kaip lijo smarkus lietus. Nagi, ir buvo diena tvanku! Toks šutas dažniausiai ir būna prieš audrą. Pavakare dangus pradėjo sparčiai drumstis ir niūkuliotis. Paskui mūriniai debesys augo ir vis daugiau sklauto užimdinėjo... Pagaliau prapliupo liūtis, plakdama namelių. Svysčiojo žaibai. Trenksmingai griaudė, net sienoms sudrebant ir langų stiklams skambtelint, sunkiam dundesui nudundant tolyn...

Tokia vienija...

Tai koks čia jos gyvenimas, mastė žiūrėdama į tamsą. Kada bus gyventi, jeigu ne jos metuose? Pasiilgus iki gaudumo pati nepasakytų ko. Meilės, tikros ir didelės meilės! Vyras ją, tiesa, myli, bet... Jis jai daugiau kaip tėvas negu vyras. Norėtų būti kitaip mylima, ant rankų nešiojama. Jis vis rimtas, vis baisiausiai išmintingas: nei pajaukauti, nei pakvailioti. Pagaliau nėra ir jo. Naktis po nakties vienai ir vienai, lyg kokiai našlei... Tai koks čia jos gyvenimas, gulėjo neužmigdama.

Jos vyras — mastė, žiūrėdama į tamsą — yra, aišku, labai sąžiningas ir geras žmogus. Bet ar ji turi tikrai tokį vyrą, kokio norėtų, kokio reikia? Ne tik gerą žmogų, bet ir gerą vyrą? Gyventi — ne tik būti gyvai. Argi ji jau kokia senė? Ne tik žinoti, kad esi mylima, bet ir jausti, kad esi mylima. Būti kieto glėbio apkabintai. Būti nešiojamai ant stiprių rankų. Pakvailioti... Ak, norėtųsi daug daugiau iš gyvenimo! Gyvenimas juk eina. Tik kartą juk praeis. Norėtųsi iš gyvenimo daugiau... O Balys juokiasi iš tamsos... Balti stiprūs dantys juokiasi, i-

puotą kviečia... Kvaila buvai tada miške, ar ne sakysi? Žaibo švysčiojimai priminė jai šiaurės pašvaistę. Priminė iki kažkokio gaudulio. Vyras ją myli, bet jis nemoka mylėti. Balys mokėtų mylėti, toks tai mokėtų — rojus žaltys jai kuždėjo. Balys drąsus, vyriškas: kaip jis tada šoko į tą Velnio Gerklę. Toks pašėlęs vyras: tik kvailioti, dūkti, rizikuoti... Didelėm akim žiūrėjo į tamsą, kurioje švysčiojo žaibai, lydimi perkūniško trenksmo ir dundesio...

... Jos pačios kraujuje nardė rojus žaltys ir gundė. Ar buvo jai kas taip kalbėjęs, kaip Balys? Jis — puikus. Toks, kaip iš filmos... "Gyvenk, tai reiškia — juokis ir mylėk!" — šypsojo jis iš tamsos. Gal ir tiesa šitie jo žodžiai? O vyras užvakar pasakė: "Pasirodo, kad viskas, net meilė išnyksta, kaip muilo burbulas. Tik nei išnyksta, nei praeina gyvenimo prasmė ir gyvenimo skausmas". Tiesa gal ir vyro žodžiai...

Daug kas yra tiesa. Minčių gali persiversti visokių. Maža kas gali ateiti žmogui į galvą. Bet visvien pasilieka aiškų, kad vyras — tai vyras, o Balys — perverslėi sutiktas. Vyras ją tikrai myli, nors jis mylėti nei moka, nei tikės. Balys mylėti moka: jis lyg būtų tik tam ir sutvertas. Bet jis nemylti, tikras dalykas. Užtai jo žodžiai yra tik saldi veidmainystė, tik padažytas melas. Meilė jis tik vaidina, kvailutei į galvą pūsdamas arabus. Kas iš to gali išeiti, parodė anas rytas. Negalima turėti dviejų vyrų, o jeigu tik vieną, tai katrą gi tada? Kai jau net Guga yra, Balys negali būti vyro vietoj. Bet jis negali būti ir šalia vyro. Jėi jis paimniosis šalia, tai kartą vistiek iškils skandalas ir baigsis šeimos sudūžimu. Dėl savo kvailios galvos prarasi mylintį vyrą, o gal dar net ir Guga. Iškeisti į Balį. Tai kas, kad jis puikus. Ar mažai yra puikių vyrų? Bet jei Balys nemylti, tik vaidina, tai pagaliau atsuktų ir jis nugarą. Jėi dviejų vyrų neliktų nė vieno. Kvailystė net ir į tokias mintis leistis...

Karolė pasivertė ant dešinio šono ir susirietė, prisitraukdama kelius. Prisiklojo veidą ir užsimerkė, kad nematytų žaibavimo ir greičiau užmigti. Vis girdejo lietuvių atsimušant į stogą, sienas ir langą. Sunkus griausmas lėtai nudundėdavo tolyn — — — Staiga — kažkas pasibeldė į duris.

Karolė greitai nusimetė nuo galvos apklotą. Pasikėlė ant alkūnės. Išteptai sukluso. Ar Meškiukas? Susirgo, kad taip ne savo laiku? Betgi jis turi raktą kaip tik nuo šitų durų. Su savim nešiojosi: pro jas pareidavo, ją miegančią rasdavo. Ji pati pareidavo ar kur išdavo pro virtuvės duris.

Pasibeldė dar antrąkart.

Karolė iššoko iš lovos ir basų kojų pirštais priėjo prie durų: — Kas ten?

— Aš. Išeisk! — už durų lietuje buvo Balys Šalvėjus — — — O Rita irgi nemiegojo tą audringą vakarą. Ji seniau jį mėgdavo žiūrėti, kaip šėlsta audra viršum uolų ir miško atšlaičių. Tada ji jausdavos, lyg pati būtų tos audros dalis. Su juoda ugnimi akyse žiūrėdavo į milžiniškus žaibus. Paniurus klausydavos rūstaus perkūnijos gaudesio.

Tą vakarą ji paliko savo namelius pakalnėje, netoli slėnio krūmų, ir palipo į kalvą. Tenai tarp barkūno ir erškėtožiuo buvo siena, niekeno jau negyvenama troba, be langų ir durų. Užsilikus ji apvalių rąstų dar iš anų metų, kai čia kūrėsi pirmieji kolonistai, įrenginėdami kasyklas ties aptikta auksų gysla. Nuo šitos sentrobės buvo visiškai netoli iki Pangonių namelio, kurs žaibui švystelint matėsi ryškus ir atskiras.

Ji žinojo, kad Pangonis dirba naktinėj pamainoj ir kad jo žmona pasilieka nakčiai tik su vaiku. Tai jau kelintą vakarą ji šitoj sentrobėj prarymojo iki išnaktį, sekdama, ar neatslinks pas Pangonienę jos Berniukas. Ji atsimeina, kad pas ją pačią jis mėgdavo ateiti kaip tik audros ar pūgos naktimis. Kaip tik tada jis ir būdavo labiausiai pašėlęs. Dabar paniekinta ir nužeminta, nes pamesta. Pavalkiota ir pamesta. Ji pati save kamantinėjo, edė ir siuto, nerasdama nei poilsio, nei atramos. Buvo perdaug nepakankama savo troboj, kad ji neišeitų. Perdaug slopu, kad neišeitų iš to ankšto narvo į platumas, kur visoje savo laisvėje dūksta niekeno nepaž

Henriko Radausko STRĖLĖ DANGUJE

Henrikas Radauskas, Strėlė Danguje, eilėraščių, Vėrselio ir skyrių piešinius darė Vytautas Kasiulis; Išleido Vytautas Saulius; Tiražas — 700 egz.; Spaudė "Naujienos"; Chicago 1950.

"Strėlė Danguje" — didžiai šviesus šūvis mūsų poezijoje. Tai labai skirtinga knyga iš gausybės paskutiniojo meto to paties žanro leidinių. O skirtinga dėlto, kad tai yra tikro kūrejo tikra kūryba.

Henriko Radausko kūryba, lyg perpildyto šaltinio veržimasis iš krantų, kuriame aiškiai atsiskleidžia "žali debesys", "sena saulė", "paukštis giedantis ant šakos" ir pats žmogus "žydirom akim, kaip lietus", stebintis pasaulį begaliname judesyje to paties šaltinio, kurį jis neatšaukia damas žiūri, lyg pirmą kartą redagdamas save ir aplinkui verdančią tikrovę.

Toks įspūdis susidaro skaitytojui, kuris nejučiom pasineria poeto teikiamuose vaizduose, lyg nuosavame pasaulyje kurį jis gali išgyventi, sakyti, pojūti, tikrumu.

Skambi lakštingala triukšmingai gieda.
Alyvom kvepia senstanti naktis.
O žalias mėnuo per medžius atrieda.
Ir ima šviesti tiesiai į akis.
Pavasario naktis, 75 p.

Nė viename eilėraštyje neradime poeto intencijos skaitytojų graudinti arba liesti aktualia bei jautria šio meto žaizda. H. Radausko poetinė idėja yra — pilnai įforminti išgyvenamosios tikrovės akimirką gyvu tikrumu su jo spalva, tonu ir judesiu: Geltonu vingiu žaibas lieja, Nuriada dundės platus.
Po visą žemę bėginėja Stiklinėm kojom tas lietus.

Lietus, 64 p.

Pats poetas lyg ir nesikiša į vyksmą, kuris aplinkui jį dedasi ir tėra pastabus, bet santūrus, neišsokantis stebėtojas.

... Ir skamba medyje melodija tyli,
O aš klausau jos ir užrašau smėly...

Dainos gimimas, 7 p.

Labai gausūs ir gyvi kiekviena eilėraštyje gamtos vaizdai, bet gamta anaipol nėra poeto tikslas. Nors ji yra judanti, gyvenanti ir panteistiskai asmeniną, tačiau tai yra labai sodrus ir spalvingas fonas paveiklo, kurio centre — žmogus. Paimkime eil. "Pavasaris", kuriame šie teigimai labai aiškiai pastebimi:

Kas man pavasaris? Ne brolis, Ne draugas ir ne giminė.
Bet toks platus ir vaikus tolis, Kad negaliu nepaminti,
Jog jis sudarė foną lapų, Žiedų, ir paukščių, ir šakų,
Kad parke vėjas krūmų kvapų Pagavęs purtė už plaukų,

Kad saulė buvo kaip poeto
Garbė: ugninga ir sena,
Turitu rašyt, kad jis spindėtų,
Kai jau seniai užges diena.
Pavasaris, 8 p.

Gamta tėra priemonė kūrimui
vaizdo ir nuotaikos iš kurios galima suvokti žmogiškosios savijautos momentas:
Raudonos uogos. Lapai —
kaip iš vaško.

Pasaulis miršta, silpnas ir gražus.
Štai vėjas debesį ties kaimu drasko,
ir rėkia debesį, į žmogų panašus.

Ruduo, 66 p.

Labai darniai išreikštas žmogiškosios būties praeinamybės santykis su gniuždančia vylinga tikrove ir neišvengiama laiko tekme (Pavasario naktis, Gėlė, Elegija).

Meilė ir moteris nėra poetui priežastis praradimo savosios būtybės ir lygsvaros. Ji yra tik dėkinga žaliava papildymui grožinių išteklių. Ji yra tik įsimaišiusi tarp gėlių, drugių ir kitoniškų gležnų padarų "lavinos", tarnaujančios minties ir žodžio pažinimui:

Griautiniai plystančioj erdvėj,
Žolių, žiedų, drugių lavinos,
Ir to padūkusių srovėj
Kaip žuvis taškosi merginos.
Primavera, 55 p.

Iš viso poetas stengiasi apie meilę nekaltinti savo vardu (Mergaitė bėga į mišką, Neišikimas mylimasis, Pirmoji naktis, Krautuvės pardavėja, Jūrininko iške- liavimas), lyg norėdamas likti objektyvus ir teisingas kiekvienam gražiam padarui — ar tai būtų žolė, drugys, ar mergaitė.

Radausko vaizdai, net ir stagnatiškiausi, kuriuose jokio judesio nėra, dinamiški ir garsingi:

"...Sprogdina veidrodį banga skambiu šilkų". Spalvos mirgančios ir spinduliuojančios: "Kiekvienas tavo plaukas kaip žvaigždė, man pro pirštus tekdamas mirgėjo..." Gi judesys kupinas gyvybės ir ekspresijos ir kiekvienoje frazėje auga palaipsniui stiprėjanti staiguma. Pav. eilėnandis mergaitės vaizdas:

Išėina. Eina mėnesienoje,
Zėrėdama žaliais plaukais,
O jos šešėlis plaukia sienoje
Ir lūžta, bėgdamas laukais.

Mergaitė bėga į mišką, 31 p.

Poetas yra gausiai sukūręs nuostabių formos ir nuotaikos derinių puošniomis aliteracijomis arba muzikaliu garsų suderinimu (žiūr. žemiau antrajame pav., kaip taikliai iškietų prieb. ir plačiųjų balsių sąskambis atitinka didelės ir rūšios galybės griaudimą), kurie bemažant įstringa skaitytojo sąmonėn neužmirštamai. Pav.:

Mes nuklystam į juodas alejas,
Į pražudusių medžių kvapus,

Kur mėnulis liūdėdamas
liejas —
Kaip aliejus — į liepų lapus.
Sventė parke, 38 p.

Valdo šalį galingas vyras.
Suka girnas juodi vergai.
Tekla kraujas, nuodai ir vynos,
Skamba kardas ir pinigai.
Klio, istorijos mūza, 80 p.

Poetinės medžiagos ir žodžio suvaldyme daugelyje eilėraščių Radauskas yra pasiekęs gausius, klasiškos spindėjimo, ir įsimaišymas vieno kito Olimpo gyventojų, lyg primena, kad Mūza poetui nėra apgaulinga.

Visų šių teigimų sutvirtinimui, skaitytojų belieka tik atidžiai pervertinti patį knygą.

Vienok esama ir netikusių galbų, kurių "Strėlė Danguje" lengvai galėjo išvengti. Pav. eilėrašty "Debesys" tėra ištiesai prozaiškas pasakojimas ir neišmoningas pafilosofavimas, baigiamas išvada: "...Bet man šiandien visvien atrodo, kad gyventi nėra prasmės". Arba "Sėdabriniai lietus lyja" tėra tik skambi tuštuma:

Piemenėliai, į miškus,
Į lankas ir į laukus
Bėkit, rėkit ir dainuokit,
Su jaunom karvytėm šokit,
Su lakštingalom giedokit:
Jau pavasaris pas mus!

52 p.

Sakytum — tai ne Radauskas, bet daugiau panašu į bažnytinę giesmę: "Piemenėliai, bėkim, bėkim — į Bėtiejų paskubėkim"... Tokių vietų tėra nedaug ir, sakytum, jos yra lyg savotiška priemonė didelių kontrastų iškelianti tobulųjų eilėraščių grožį.

P. K.

Lietuvių Kalbos Vadovo prenumeratoriams

"Lietuvių Kalbos Vadovas" išėjo jau beveik prieš pusę metų. Daugumas jo prenumeratorių, kurie pirmojoje reikalingą prenumeratos skaitmenį, jį jau seniai gavo. Bet gana daug prenumeratorių, matyt, šią knygą užmiršo, ir ligi šiolia neprimokėjo nei skirtumo nei neprašė savo paskutinio adreso. Tad jiems čia dar kartą primenu, kad: 1. kas mokėjo prenumeratos 2 dolerius, dar primoka 1.50 dol.; 2. kas mokėjo 3 dol. — primoka 50 centų; 3. kas prenumeravosi Vokietijoje už 10 DM. — primoka 1.50 dol.; 4. kas dabar prenumeruoja — moka 4.50 dol. Atrodo, kad knyga vargu bus laisvai parduojama spaudoje kioskuose ar platintojų. Taigi prenumeravimas yra vienintelis būdas ją įsigyti.

Visi atsilikę prenumeratoriai prašomi bent dviejų savaitių būvyje atsitiesti man reikalingą skaitmenį ir tikslų adresą.

P. Štuopsis

104 Wright Ave.
Toronto 3, Ont.

GARSAI IS LIETUVOS

Iš partizanų poezijos

KARIŪNAS

Draugui

Prie kelio kryžius, šalmas peršautas.

Kuopa ir batalijonas. Pavardė.

— Virš mūsų žydėk, tėvyne,

Grazi, nedidelė, laisvųjų sakalų tauta, žydėk.

Gulėjai pusnyse, o šalta buvo.

Po kuprinę palinkęs, per pusnis bridai.

Žygiavot vasarą, o saulė kepino taip baisiai,

Tekėjo prakaitas įkaitusiais ir dulkėtiais veidais...

O naktys buvo juodos. Ėjote žvalgybą.

Pasiutusi ugnis prie žemės lenkė jus.

Veidai žemėti, akys valia plieninė

Ir žemę kiekvieno sulaužė krauju.

Lig paskutinio kovėtės — atgal nei žingsnio.

Ir tu kritai. O žengė vasara laukais

Ir palikai tarp girių, tarp laukų, tarp pelkių.

Tik mūsų širdyse vis gyvas palikai.

Tu gyvas ir nemirsi niekad, niekad

Ir aš tave matau žygiuojantį greta...

O rausta vakaras ir jūra ošia,

Dangun raketos keliai: raudona ir balta.

Zygyje

Giedra. Ant šilo debesėlis svyra.

Dangus vaikus ir žydus, kaip lazurka.

Pukelėse žolytė kalasi. Purienos žydi,

Tik žemė nuo lietaus perdaug įmirksus.

Pečius kuprinę slegia, prakaitas srovėna veidu.

Tiktai širdy pavasaris, lyg vyšnioms žydint,

Taip mes išeisim kautis už šios žemės laisvę,

Visi lig vieno pasikelsim žygin.

Už mūsų pečių žydės laisva tėvynė,

Upės tekės ir laisvėj mėlynos.

Žiogeliai pievoj skambins laisvės dainą

Ir žydintys aguonų suliepsnos rugiuos.

Už mūsų pečių žydės gegužės sodai,

Bitutės skris ir dobilų laukos paklys...

Mes eisim mirti, kad gyvent ten būtų gera,

Kad vėl žydėtų laisvo Nemuno šalis.

Giedra, ant šilo debesėlis svyra

Ir pievoj pirmosios purienos žydi.

Propelerų daina padangę lydi mus,

O prieš akis dar didelis ir ilgas žygis.

Prietiltyje

Lėktuvai visą dieną dūksta.

Nuo marių pučia vėjas. Šalta apkasuos.

— Atsiųskit šovinių, granatų ir prieš tankus minų...

Nevalgėm nieko. Duonos bent sausos...

Ant marių mėlyni pilki laivai siūbuoja,

O naktį dažosi gaisrais dangus,

Kulkosvaizdžiai nuo ryto kaip pašėlę

Ir bombos maišo žemę su sniegu.

O vakarais graudūs pušų ošimas,

Ir krantus plaušančių bangų giesmė,

Iš čia nė kur. Atgal nei žingsnio.

Tarp kopų čia stovėsime mes.

Lėktuvai dieną, naktį dūksta

Ir daužo apkasus patrankų sviediniai.

Iš čia su laisve tėviškėn nueisim,

Ar smėly pajūrio paliksim amžinai.

Skauduliai ir prošvaistės tėvynėje

Knygos Lietuvoje

Neskaitant partinio šlamšto, taip vadinamų Stalino ir Lenino raštų, tėvynėje metų pradžioje buvo išleista A. Matulio "Vaikai iš Kolūkio", iliustruota Tarabildienės, vaikams. Taip pat vaikams išleista Mark Twain'o "Tommo Sejerio Nuotykių". Rusų ir ukrainiečių kalbomis išleistas Zemaiteis ir Donelaičio Raštų rinkinys. Suaugusiems buvo pateiktas vertimas iš rusų kalbos "Gulija", Sakene. (A)

Lietuvių liaudies audiniai

Vilniaus universiteto istorijos fakulteto (instituto) bendradarbiai praėjusiais metais buvo suorganizavę nemažą iškilų, kurių metu surinko vertingos medžiagos iš lietuvių liaudies įvairių kūrybos sričių. Ją išstudijavus, Etnografijos muziejus bendradarbiai M. Glemžaitė parengė referatą "Lietuvių Liaudies Audiniai", kurį skaitys Etnografininkų konferencijoje Maskvoje. (A)

Pamokslai Lietuvos rašytojams.

Sausio 19 d. kom. partijos būstinėje (Gedimino 29) Vilniuje, lietuviams rašytojams jų draugijos tikrasis narys V. Ustinovas skaitė paskaitą: "Lenino — Stalino paveikslas grožinėje literatūroje".

Šiauliuose juda dramos mėgėjai ir profesionalai

Šiaulių Dramos teatre prieš tris savaites buvo pastatyta premjera Goldonio komedijos "Savikvaidis", o rinkimų proga, M. Gorkio "Miesčionys". Mokytojų Instituto mėgėjai, režisuoja tokių mokytojų I. Vaisytė, pastatė Klionovo pjesę "Mokinė". Režisorių Pinkauskaitė, vadovaujanti Miesto Kultūros Namų mėgėjųams stato "Kalmų Pasaką" (A).

Klaipėdoje režisuoja

R. Juknevičius

Ten dirba geros meninės jėgos, kurios neseniai pastatė estų rašytojo A. Jakobseno 4 veiksmų pjesę "Trys kapitoniai", dekoravę dailininkas L. Lukšas.

Redakcijai prisiūsta

Vasario mėn. AIDAI

Vasario mėn. AIDŲ pirmame puslapyje randame dailininko T. Valiaus apipavidalintą maldą: Tavo vardo šaukimas, parašyta Jono Noreikos Stutthofio koncentracijos stovykloje. Vaitiekūnas — "Tautinės banduomenės išsilaukimas" — iškelia pačias aktualiausias išsivijimo problemas; A. Mažiulis — "Lietuviškasis kryžius ir jo kilmė" — kelia naujas kryžiaus kilmės teorijas; J. Našlaitis — "Lietuvos partizanai" (su S. Radvilos įžangėle) įprasmina partizanų kovą už tautos laisvę.

Dailiojoje literatūroje sutinkame: A. Vaičiulaitis — "Cervėnės suaudytųjų sielos stovi prieš Viešpatį Dievą" (eil.); Juozo Kruminio keturius eilėraščius iš

Aktyvus Panevėžio dramos teatras

Sausio 23-24 d. teatras surengė iškilų į Šiaulius, kur suvaidino Paukštėlio "Audra ateina", Franko — "Pavogtoji laimė" ir Labrenevo "Amerikos Balsas". Po to gastroliavo Joniškioje. Naujai ruošiamą pastatytą Moljero "Miestelėnas Bajoras" ir Cerniausko "Fabrikai ir Namai". Teatras susitaręs su rašytoju J. Grušu, kad parašytų jiems pjesę iš tarybinės inteligentijos gyvenimo. (A)

Lietuviai aktorai ir dainininkai studijuoja Maskvoje

Sausio pabaigoje į Vilnių sugrįžo Maskvos Lunačarskio teatro lietuviškosios studijos studentų grupė. Prieš 3 m. jie pradėjo studijas prof. Orlovo ir jo docentų M. N. Orlovo bei Konevskio vadovybė. Šios grupės studentai — M. Rasteikaitė, K. Geras, Z. Zelčius, R. Varnaitė ir R. Tumpa gauna "stalinines" stipendijas.

Sausio 25 d. jie pasirodė Vilniaus studentijai. 22 žmonių grupė suvaidino įvairių dramų ištraukas ir "Figaro Vestuvių" pirmąjį veiksmą. Sekančią dieną pasirodymas įvyko Pedagoginio m. Institute. (A)

Studentai vežami į Maskvą

Propagandos tikslu, žiemos atostogų metu kelios Vilniaus studentų grupės buvo nuvežtos į Maskvą ir Leningradą. Vilniaus Pedagoginio Instituto Meno Ansamblys — viso 165 studentai — koncertavo Maskvos Liaudies Kūrybos namuose ir kitur. Instituto krepšininkai sužaidė rungtynes su maskviečiais studentais. Pagal "Tiesą" sovietų studentai vežami į Vilnių, Kauną ir kitus Lietuvos miestus. (A)

Koncertas Vilniuje

Sausio pabaigoje LTSR Valst. Filharmonijoje įvyko P. Cailkuro romansų vakaras, kurį išpildė Aleksandra Staskevičiūtė, pritariant styginiams kvartetai. Alm.

"Žiemos iliuzijų" ciklo; Pauliaus Jurkaus "Juodvarnių" poemos ištrauką "Sukas laužo dūmai". Juozas Kraliauskauskas ilgesnėje novelėje "Motina ir sūnus" perkelia į karą sukūrusį Lietuvos 1941 m. Turiningas apžvalgų skyrius. Numeris iliustruotas tik lietuvių dailininkų kūrinių.

Current News on the Lithuanian Situation, vol. VIII, Nr. 4 (108), Compiled by the Lithuanian Legation, Washington, D. C., January-February, 1951, 25 p.

The Steps to Canadian Citizenship, prepared by Canadian Citizenship Branch in Coop. with the Can. Citizenship Registration Branch, Department of Citizenship and Immigration, Ottawa, 1950.

Sveicarijos LB Valdyba išleido savo informacinį biuletenį "Sveicarijos Lietuvių Žinios", redaguojamą Dr. A. Geručio.

P. Babickas netrukus išleis knygą "Brazilija".

Lietuvos atstovas Dr. Frikas Meieris išleido dvi informacines knygas portugalų kalba apie Lietuvą. Pirmoji: O Baltico, išleista visų trijų Baltijos valstybių atstovų lešomis kalba apie Pabaltijo valstybių didžią praeitį ir klaidą dabartį, o Lithuania Illustrada parodo žavius Lietuvos paveikslus ir duoda įvairių informacinių davinų apie mūsų tėvynę. Lithuania Illustrada redagavo Rachel Portella-Audenis, įžymi Brazilijos poetė ir Petras Babickas.

"Reader's Digest" kovo mėn. leidinyje patiekia santrauką labai įdomios knygos "Verdict of Three Decades" (Trijų dešimtmečių sprendimas), redaguotos Julien Steinberg. Šioje santraukoje trumpai, ryškiais bruožais nupiešiama Sov. Sąjungos istorija, paminima ir Lietuvos okupacija. Santrauka pavadinta "The Real Soviet Story" (Tikroji Sovietų istorija).

Konkursas moksleiviams. LRK F paskelbė Amerikos pradžios ir aukštesniųjų mokyklų moksleiviams konkursą tema "Kodėl aš džiaugiuosi, būdamas kataliku". Premijoms paskirti \$700 taupymo bonais. Rašiniai galimi lietuvių ir anglų kalbomis.

kuri taip įsivaizduodama vaikšto... Kai susitinka, pasižiūri su bausiausi nugalėtojos išdidumu. Rodos nušautų tada Pagonienę vietoje, jeigu tik turėtų kuo nušauti...

Staiga — Rita pastebėjo lietuje žmogų. Plykstelėjus žaibui, pažino — Berniukas!

Pat pradžioj pajautė net kažkokį salsterėjimą, kad jos įtarimas kvėpavimą. Bet antroji banga buvo vienas skausmas, paraližuojąs kvėpavimą. Buvo kažkas baisaus matyti, kaip Berniukas priejo prie Pagonių namelio ir pranyko, užeidamas iš kitos pusės prie durų. Ji susigriebė, kad reikėjo jį šaukti, kai tik pamatė einant. Dabar jau pervaži. Dar turėjo kiek vilties, kad gal lange atsiras šviesa... Ne!...

Rita, kaip permušta, išsliko iš sentobės ir prisiviro prie sąsparos. Girdėjo lietu, šakose vėją ir nuo stogo čiurknią. Sulenkę kelius, atsisesdama ant savo užkulnių. Išgriebė į sąsparą. Kelia klūpsčia spiege ir nagais draskė patrūnijusią medieną. Pajutusi skausmą nuo užlaužtų nagų, įsikando pirštus ir užrietė galvą. Vanduo krito ant jos užmerktų akių ir tekėjo per skruostus drauge su ašarom...

Ak, Berniuk! Kaip būtų gera, jei dabar staiga viskas kartą pasibaigtų! Trenktų į juos perkūnas! Ir paskui antras į ją čia prie sąsparos... Ak, Berniuk! pražūk prakeiktas!... Ištiesa parą mirk, merdėk, atkentėk nors dalį, kas dėl tavęs kentėta...

Paskui ji atsikėlė ir pasileido bėgti kasyklų bokšto link — — — Tą naktį Pagonis plūksė drauge su Ratkeliumi giliai po žeme, devyniolikame aukšte. Akmens tunely. Toli nuo vakaro ir nuo perkūnijų.

Batuotas ir purvinas Ratkelis kalbėjo savo vargo bendrui:

— Velnias prieš daugelį tūkstančių metų paslėpė auksą čia kvarco sluogsiuose. Ir pasitaisyk mums pakliūti kaip tik čia į šitą gilybę po raištus.

— Kai pagalvoti, tikrai keista, — pritarė Pagonis. — Negerovė čia atneš ir auksą ir mus.

— Įsijautus galva pradeda kvaisti. Prieš daugelį tūkstančių metų buvo pradėta ruošti čia vieta mūsų šokiams ir žaidimams.

— Taigi, maloniam laikui praleidimui.

— Truput sukrauta čia lobia tamsybė ir drėgmė! Jeigu yra pragaras, tai jis turėtų būti kur nors netoli nuo čia.

— Apie užkeiktą ir žemėje paslėptą lobį girdejom kadaise tik

pasakose. Dabar patys savo akimis matom.

Prie jų atėjo bosas: kaip visada, su plaktuku rankoje. Jis tuoj pasakė Pagoniui:

— Eik į stotį ir kelkis į viršų. Tavo vaikas apsirgo.

— Palikau sveiką. Atsitiko kas nors. Kas galėjo? Gal jau nėra? Man gal tik sušvelnintai praneša? Karolė ten dabar iš proto eina",

— Pagonis skubėjo kreivais tuneliais.

Iškeltas į viršų, nustebo, kad čia toks lietus ir perkūnija. Išvirtusiuose iš langu šviesos ruožuose sublizguliudamos, krito žemėn liūtės srovės. Tiesko ir oksiduotus klanus ir akmenis. O toliau — tamsi naktis, kurioje nežinia kas buvo atsitikę su jo Algūčiu.

Spruko į didžiulę griozdišką daržinę, "pakaruokline" pravar-džiojama, kurioje grįžė iš požemio persirengdavo ir palikdavo džiūti darbinus drabužius. Bet iš užu bokšto atramos jam kelią pastojė Rita. Apsigabusis neperlyjamu apsiaustu, ji blizgėjo tamsiu stiklu.

— Rita! Ar tu pranešei?

— Aš.

IŠ PLATAUS PASAULIO

Sovietai Austriją riša su Triestu

Paryžiaus pasitarimuose Sovietų atstovas Gromyko pareikalavo, kad svarstant Austrijos klausimą būtų svarstomas ir Triesto klausimas. Triestas esąs pasidavęs JAV ir Britų karinei baze. Vakariečiai pareiškė, kad sutinka Triesto klausimą įrašyti į 4 didžiųjų konferencijos darbų tvarką, tačiau jo nerisanti Austrijos klausimu, nes tai visai atskiri dalykai.

Iš viso Austrijos byloje jokios pažangos nematyti. Gromyko kartoją tuos pačius argumentus, kurie jau daug kartų buvo girdėti įvairiausiose bendrose posėdžiuose, kurių yra buvę apie 250. Jie visi suvedami į vieną, kad sovietai nori Austriją apsaugoti, kad ji nepatektų įtakon tų kraštų, kurie rėmė Hitlerį. Tuo tarpu Triestas pagal 1947 m. taikos sutartį su Italija, turi būti demilitarizuotas ir neutralus, valdomas JTO skirto gubernatoriaus. Tačiau Saugumo Taryba dėl to gubernatoriaus niekad negalėjo susitarti ir sritis tebėra JAV, Britų ir Jugoslavijos okupacija.

Siūlo tarptautinę kariuomenę

Kovo 5 d. JAV atstovas JTO vad. kolektyvinių priemonių komisijoje primygtinai siūlė greitai, bent iki rugsėjo mėn., sukurti tarptautinę armiją.

Šitas komitetas buvo sudarytas dar lapkričio 3 d. plenumo posėdyje, bet be Sovietų ir be satelitų.

Korėjos karo balansas

JAV Gynybos departamentas vasario 21 d. paskelbė naujausius duomenis iš karo Korėjoje: žuvusių 8.346, sužeistų 31.377, dingusių 9.409, viso 49.132. Priešas iki minėtųs datos neteko žuvusių, sužeistais ir paimtais į nelaisvę viso 624.000 — 206.000 kinų ir 418.000 šiaurės korėjiečių.

Darbo unijos boikotuoja kainų kontrolę

Kai prieš porą savaitių kainų kontrolės įstaigos leido kaikiurim prekėms pakelti kainas 10%, darbo unijos pareiškė protestą. Nuo to meto tarp jų ir kontrolės institucijų tęsėsi trynimasis, kuris pasibaigė tuo, kad vasario 28 d. unijos atšaukė savo atstovus iš visų vyriausybės agentūrų, tvarkančių krašto išteklį ir pajėgų mobilizaciją. Unijos protestuoja, kad tose agentūrose visą galią turi kapitalistų kompanijų atstovai.

— Paryžius. — Prancūzų gen. Alphonse Juin paskirtas Centrinės Europos sausumos pajėgų vadu. Gen. Juin iki šiol buvo Prancūzų kariuomenės Maroke vadas, 1944-1947 m. buvo vyr. štabo viršininkas, o 1942 m. kovėsi prieš Eisenhaverį, kaip Vichy armijos Maroke vadas, bet tik 3 d. Vėliau vadovavo laisvų prancūzų pajėgoms Afrikoje ir Italijoje.

Delsia Pabaltijo įsileidimą

The National Committee for Free Europe, Inc., prisidėjusi prie Filadelfijos Deklaracijos paskelbimo, stebėtinai tebedelsia pabaltiečių įsileidimą į jų remiamų šalių tarpą. Mūsų informacijos centro pareigūnai ir Naujorkie gyveną žurnalistas baiminasi, kad amerikiečiai, nežiūrintai smarkiai pareiškimų, yra linkę Keturių konferencijoje dar į kaikiurias nuolaidas ir todėl State Department paprašė minėtą komitetą savo organizuojamą antikomunistinę veiklą pristabdyti, bent iki konferencijos.

"New York Times" magazine praėjusią savaitę rašė George Kennan, buvęs State Departmento patarėjas rusų klausimais, reikalavo, jog viskas turi būti daroma, kad susitarus su sovietais. Panašiai reikalavo ir III. 4. tame pačiame leidinyje A. J. P. Taylor, Oxfordo universiteto profesorius, nors prie jo straipsnio pridėjo politbiuro nuotrauką per visą sieną driekėsi šūkis "Visų šalių proletarai vienykitės".

De Gasperi gavo pasitikėjimą

Kovo 6 d. Italijos parlamentas pergyveno triukšmingiausią dieną visoje savo istorijoje. Kai ministras pirmininkas de Gasperi patiekė balsavimui krašto gynimo programą surišo su pasitikėjimo klausimu, kilo didžiausias triukšmas. Komunistai ir prokomunistiniai socialistai pareikalavo, kad balsavimas būtų slapstas ir kad būtų duota 3 dienos projektui apsvaistyti. Kai jų reikalavimas daugumos buvo atmetas, jie triukšmingai koliaudamiesi išėjo iš parlamento, kad suardyti kvorumą ir balsavimas padarytų neteisėtus. Balsavimai vis dėlto įvyko ir projektas buvo priimtas 325 balsais prieš 16. Programoje ginklavimuisi šiais metais paskirta 750.000.000.000 lyru — apie \$1.245.000.000, t.y. veik dvigubai, kaip peritais metais.

JAV katalikai

Kaip praneša katalikų spaudos direktorių, JAV katalikų yra 27.766.141 arba 19% visų gyventojų. Iš 38.451.033 šeimų, esančių JAV, katalikų šeimų yra 5.784.613 — 15%. Katalikų gimimų skaičius sudaro 26,5% (849), vedybų — 18,6%. Katalikiškų įstaigų betgi nėra atitinkamai gyventojų — kai čia: pradžios mokyklų — 4,8%, kolegijų bei aukštųjų mokyklų — 7,8%, mokinių — 14%, mokytojų — 12,8%, ligoninių 15,5% (849), vaikų prieglaudų — 16,1% (353), senelių prieglaudų — 13,1 (234).

Frankfortas. — Vokietijoje

susikūrė nauja partija, vadovaujama tulo buvusio mokytojo, kurį stjoja už atgaivinimą Reicho su kaizeriu.

Vašingtonas. — JAV pragyvenimo indeksas nuo gruodžio

15 d. iki sausio 15 d. pakilo 1,5 punkto. Atlyginimai pakilo 4 ct valandai daugiau 1.000.000 darbininkų.

Teroras komun. Kinijoje

Vienas Hong Kongo laikraštis turi slapta specialų korespondentą kom. Kinijos mieste Swatow, esančiame priešais Formozą. Jis praneša apie pastaruoju metu pradėtą nepaprastą suėmimų ir žudymų akciją Swatowe ir iš viso pietų rytų Kinijoje. Matyt, Mao laukia, kad ten gali bandyti išsikelti Ciangkaisėkas ir stengiasi sunaikinti visus, kas galėtų stoti jo pusėje. Visur vykdomi masiniai areštai. Kaliniai nebepelg kalėjimuose, tad su talpinami apie kalėjimuose konfiskuotose sandėliuose. Vien Swatowe suimtyje esą per 60.000, kurie kas nakt šaudomi kulkosvaidžiais. Pietų Kinijos provincijoje Kwangsi, kaip oficialiai pranešta, buvę likviduoti vien sauro mėn. 62.535 antikomunistai. Vasario mėn. sušaudyta dvi grupės — vieną kartą 300, o kitą — 170.

Kanadiečių nuostoliai Korėjoje

Kovo 2 d. paskelbtas pirmasis kanadiečių nuostolių Korėjoje sąrašas: 5 žuvę kovose, 1 miręs nuo žaizdų, 10 sužeisti kovose ir 4 nelaimėse.

Sunkiai sužeistieji oro tiltu bus atgabenti į JAV, o iš ten, iš Tacoma, Wash., pergabenti į Kanados ligonines. Jau paskirta pergabavimo tarnybai Kanados oro laivyno eskadra esanti Edmontone, paskirtos ir ligoninės.

Kovo 6 d. paskelbtas antras aukų Korėjoje sąrašas: 3 žuvę kovose, 1 miręs nuo žaizdų, 6 sužeisti. Tuo būdu iš viso žuvusių yra jau 10, sužeistų 15 ir 5 sužeisti ne kautynių nelaimėse.

Kontroliaus pelną

Kanados vyriausybė — kainų išaldyti nesirūpina, bet svarsto pelno kontrolę, kuri buvo varžoma ir praeito karo metu. Be to, būsių imamas dar visos eilės kitų priemonių ūkio pastovumui išlaikyti.

Automobiliai Kanadoje

1950 m. Kanada pati pagamino 193.556 keleivinius automobilius, kurių vertė yra \$277.660.998, pagamino, be to, 99.028 sunkvežimius, vertus \$146.697.354.

Daugiausia mašinų importuota iš D. Britanijos — 77.658 keleiviniai automobiliai, iš JAV — 3.154 automobiliai. Be to, sunkvežimių importuota: iš D. Britanijos 5.180, o iš JAV — 1.616.

Buvo importuota dar šiek tiek kitų kraštų gamybos mašinų, tačiau per JAV, tad jos įeina į paminėtus skaičius.

Iš D. Britanijos įvežti keleiviniai automobiliai verti \$68.294.490, o sunkvežimiai — \$4.893.480. Iš JAV importuotųjų keleiv. automobilių vertė \$6.038.482, o sunkvežimių — \$6.056.200.

Oshawa. — General Motors

įmonėse pradėjo reikštis sabotažo veiksmų, ypač konvejerių sugadinimų įkisan geležgalius.

Aukšč. Sovietų Taryba ir karo biudžetas

Vasario 18 d. išrinktoji Sovietų Sąjungos Aukščiausioji Taryba paploti Stalino ministeriams susirinko kovo 6 d. ir "posėdžiavo" 5 dienas. Yra būdinga, kad lauktojo naujos petilietkos plano šį kartą kažkodėl į ATarybos darbų eilę neįtraukta. Pateiktas betgi šių metų biudžetas, siekias 457.900.000.000 rublių. Iš tos sumos tiesiogiai karo reikalams skiriama 96.376.000.000 rublių, t.y. 16.976.000.000 rubliais daugiau, kaip pernai.

Sovietų rublio oficialioji vertė lygi \$0,25, tad išėina, kad karo reikalams paskirta \$24.094.000.000. Lyginant biudžetines skaitlines, JAV karo reikalams yra skiriama daugiau — \$41.421.000.000 ir dar \$7.461.000.000 kitiems kraštams kariškai paremti. Tačiau ištikrųjų Sovietų biudžete ne visos karinės išlaidos yra vadinamos karinėmis. Daugybė pozicijų nevadinamos kariškomis, nors jos skiriamos kariškiams įrengimams, pav., keliams arba įmonėms karinėms pastatyti.

Irano premjeras nušautas

Buvęs štabo viršininkas, o nuo praėjusių metų birželio 26 d. ministris pirmininkas Ali Razmara, kovo 7 d. nušautas. Razmara buvo užsimojęs pravesti didelių reformų krašte, tačiau sutiko per daug kliūčių. Zudikas, stalius, bandė nusižudyti, bet suimtas. Jis pareiškė, kad šovęs dėl to, kad Razmara kraštą pavadęs svetimiesiems. Čia beabejo turima galvoje Anglo-Iranian Oil Co, kurios nacionalizacijai Razmara priešinosi.

Maro pavojus Korėjoje

Dar nepatvirtintomis žiniomis, Korėjoje kariaujančių kinų tarpe pradėjęs reikštis maras — juodoji mirtis. JT karinė vadovybė yra labai susirūpinusi, nes maras galėtų labai lengvai persimesti ir į JT kariuomenės eiles. Tačiau, atsimenant, kad jau daug kartų buvo pasklidę gandai apie šiltinę ir kitas epidemijas komunistų tarpe ir kad visa tai pasirodė neteisinga, reikiama vilčių, kad ir šį kartą gandas liks gandu.

KANADOS ŽINIOS

Vyrų ir moterų atlyginimo sulyginimas

Neretas atsitikimas, kad pramonėje ar kitose ūkio srityse lygiai tą patį darbą, kaip vyrai, dirba ir moterys. Šis reikalas dabar yra svarstomas Ontario vyriausybės ir, kaip pareiškė premjeras Frost, esąs galimas dalykas, kad atlyginimų sulyginimo įstatymas būtų priimtas dar šioje parlamento sesijoje. Jis pats betgi šiuo reikalu galutinos nuomonės neturi. Principo teisingumas esąs neabejotinas, tačiau esą pavojų, kad jį įgyvendinant galėtų būti daugiau neigiamų, negu teigiamų, pusių. Iš vienos pusės tai galėtų sulaukyti didinimą atlyginimų vyrams, o iš antrios nepriėmimą ir darbą bei atleidimą moterų, nes darbdaviai, greičiausiai bėmelytų visur vyrus laikyti. Dėl klausimo painumai ir D. Britanijos darbiečių vyriausybė nesirūpina tokio įstatymo išleisti, nors jį ilgai studijavusi.

Ontario abi didžiosios unijos — LC ir CCL — pasisakiusios už tokį įstatymą.

Įstatymo projektą parlamentui pateikė darbo ministeris Daley. Įstatymas sudaro dalį vad. nediskriminacijos įstatymo ir turėtų įsigaliooti nuo 1952 m. sausio mėn. 1 dienos.

"Grinoriams" darbas

Ontario parlamentas prieš porą savaitių nutarė, kad darbdavys, atsisakęs duoti darbo naujam imigrantui gali būti aubaustas iki \$100. Bet kaip tai įrodyti?

Kanada mažina valstybės tarnautojų skaičių

Taupumo sumetimais Kanados vyriausybė mažina valstybės tarnautojų skaičių, pirmiausia pagreitindama atleidimą į pensiją, kurie jau priartėjo prie pensininkų amžiaus. Iš viso būsių sumažinta 6000 tarnautojų, iš bendro skaičiaus apie 150.000.

AUTOMATINIS laikrodis įjungia ir išjungia

gazą, kai jūs nesate namuose.

Moffat 5750 CPC

DE LUXE — Kaina \$299.50

Užsikite ir apžiūrėkite tuos ar kitokius modelius

MICHAEL'S RADIO & APPLIANCES

1390-92 QUEEN ST. W. (prie O'Hara)

Atidaryta vakarais Telefonas KE 4579

Nuo š. m. kovo mėn. 15-tos dienos

LUNA Foto studija

LIETUVIŠKAME CENTRE

984 DUNDAS ST. West, TORONTO

SPORTO ŽINIOS

Stalo teniso rungtynės Montreale

Prieš kurį laiką ukrainiečiai iškviestie lietuvius stalo teniso rungtynėms. Kadangi tuo laiku mūsų sportininkai nebuvo pilnai pasiruošę, tad rungtynės išėjo ukrainiečių naudai 7:2.

Lietuviai, ruošdamiesi naujam susitikimui — revanšui, pradėję tarpusavio turnyrą, kuriame pirmąją vietą laimėjo: I-mą Zilinskas, 2-rą V. Piečaitis ir 3-čią J. Ramanauskas.

Revanšinės rungtynės įvyko kovo 4 d., kuriose dalyvavo ir moterys.

Šį kartą lietuviai buvo nusitę patę taip pigiai nepasiduoti. Jų pasiryžimas nulėmė pergalę 8:1 lietuviių naudai.

Lietuvių tarpe 1-mą vietą turis Zilinskas nugalėjo savo stiprų priešininką Stenijckį 15:21, 21:15, 21:16. Piečaitis lengvai įveikė Murij 21:9, 21:16. Bunys — Salisk — 21:23, 21:12, 21:19. Slėnis — Hapaliwski 21:14, 21:12. Ivanauskas — Dowidowski 12:21, 21:10, 21:18. Deja, šį kartą Ramanauskas turėjo nusileisti savo priešininkui, pralaimėdamas prieš Palinsky 11:21, 22:20, 9:21.

Dvejetainėse rungtynėse lietuviai žengė be pralaimėjimo. Zilinskas — Slėnis prieš Stenijckį — Salisk — 21:17, 22:20. Ramanauskas — Ivanauskas prieš Murij — Palinsky 12:21, 22:20, 22:20. Bunys — Piečaitis prieš Hapaliwski — Dowidowski 11:21, 22:20, 9:21.

Sportas pavergtoje Lietuvoje

Pirmenybės

LTSR respublikoje šiais metais įvyks kelios TSRS pirmenybės. Gegužės 12-17 d. Kaune bus prarvestos sunkumų kilnojimo rungtynės. Lapkričio mėnesį Vilniuje įvyks individualinės Sovietų Sąjungos stalo teniso pirmenybės, o rugsėjo mėnesį moterų šachmatų pirmenybės. "Darbo rezervas" (nauja darbininkų kontroliuojanti organizacija) rengia bokso pirmenybes Kaune birželio 6-15, o rugpjūčio 20-29 "vissąjungines" krepšinio pirmenybes mūsų didžiojoje krepšinio halėje.

— Vilniaus ledo rutulio pirmenybės, kaip draugas Vasiljevas "Tiesoje" nr. 22 praneša, laimėjo "Spartakas". Sausio 30 d. turėjo įvykti Kauno-Vilniaus pirmenybės, kurių nugalėtojas turėjo žaisti su Maskvos ledo rutulio komanda vasario 2 d. Vilniuje.

Rusai čiuožėjai ištūmė lietuvius

Vilniaus Jaunimo stadione įvy-

R. MacIntyre Aylesworth B.A.

ADVOKATAS IR NOTARAS

B. 61, 880 Bay Str.

(Bay Grosvenor Bldg.)

Tel. RA 2107-8 arba RA 1787

Kalbame vokiškai ir rusiškai

Lietuvio radio mechanikas

L. KOCIUS

949 Dundas St. W. netoli lietuvių bažnyčios. Tel. WA 1691

priima pataisymus visų rūšių radio aparatų. Darbas atliekamas gerai ir sėjningai. Kreiptis nuo 9 iki 2 val. popiet.

Pataisymus palikti galima bet kuriuo metu

UKRAINIEČIAI SAVININKAI

G. L. LUKE'S

& Electrical Appliance Co.

797-799 Dundas St. W. Toronto,

Tel. WA 9228 Tel. WA 9228

Parduodame SKALBIAMAS MAŠINAS

DUODAME IŠSIMOKĖJIMUI

Kas pirs šias mašinas, gaus 2-jų metų garantiją.

Jeigu norite pirkti virtuvę ar šaldytuvą, geriausiai pirkti fabriko

MOFFAT.

Parduodame piano akordeonus

Norėdami elektros reikmenų ar sofų (chesterfields) paskambinkite mums ir mes pristatysime Jums į namus.

widowski 21:18, 22:20.

Iš lietuvių pusės moteris atstovavo Z. Vizgirdaitė, lengvai nugalėdama net tris savo priešininkes: Baczynska 21:13, 21:19; Dalko 22:20, 21:12 ir Zacharuk 21:12, 18:21, 21:6.

Krepšinis Montreale

Po ilgesnės pertraukos, prajusi sekmadienį, mūsų krepšinininkai vėl pasirodė aikštėje. Buvo sužaistos draugiškos rungtynės tarp jaunųjų ir vyresniųjų krepšinininkų. Visą laiką įtemptai vykusios rungtynės finale nusiviro vienu tašku jaunųjų komandos naudai 28-27. Jaunųjų komandai taškus laimėjo: Bukauskas 16, Ramanauskas 9, Piečaitis 3. Senųjų — Bunys 15, Inta 11 ir Slėnis 1.

Nauja pasaulio figūrinio čiuožimo čempionė

Dvidešimtmetė Angelė Jeanette Altwegg vasario 24 d. Milane laimėjo pasaulio figūrinio čiuožimo moterų čempionės vardą. Ji nugalėjo devynių valstybių 22 čiuožikes. Pažymėtina, kad J. Altwegg yra ketvirtus metus Anglijos čempionė.

Jaqueline Du Bief, ketvirtus metus Prancūzijos čempionė, užėmė antrą vietą ir Amerikos čempionė Sonny Klopfer iš Brooklyn užėmė trečią vietą.

Torontietė Betty Hiscock parodomajame čiuožime užėmė devintą vietą, po laisvo čiuožimo užėmė 11-tą vietą.

Sportas pavergtoje Lietuvoje

Pirmenybės

LTSR respublikoje šiais metais įvyks kelios TSRS pirmenybės. Gegužės 12-17 d. Kaune bus prarvestos sunkumų kilnojimo rungtynės. Lapkričio mėnesį Vilniuje įvyks individualinės Sovietų Sąjungos stalo teniso pirmenybės, o rugsėjo mėnesį moterų šachmatų pirmenybės. "Darbo rezervas" (nauja darbininkų kontroliuojanti organizacija) rengia bokso pirmenybes Kaune birželio 6-15, o rugpjūčio 20-29 "vissąjungines" krepšinio pirmenybes mūsų didžiojoje krepšinio halėje.

— Vilniaus ledo rutulio pirmenybės, kaip draugas Vasiljevas "Tiesoje" nr. 22 praneša, laimėjo "Spartakas". Sausio 30 d. turėjo įvykti Kauno-Vilniaus pirmenybės, kurių nugalėtojas turėjo žaisti su Maskvos ledo rutulio komanda vasario 2 d. Vilniuje.

— Vilniaus ledo rutulio pirmenybės, kaip draugas Vasiljevas "Tiesoje" nr. 22 praneša, laimėjo "Spartakas". Sausio 30 d. turėjo įvykti Kauno-Vilniaus pirmenybės, kurių nugalėtojas turėjo žaisti su Maskvos ledo rutulio komanda vasario 2 d. Vilniuje.

Zarasuose buvo slidininkų pirmenybės

"Zalgirio" sporto grupė buvo suruošusi Lietuvos apskričių slidininkų pirmenybes, kuriose dalyvavo virš 80 slidininkų. Sukorė 18 km. distanciją, per 1 val. 16 min. 57 sekundes, laimėjo Kazlauskas (Vilnius). Taip pat vilnius laimėjo moterų ir vyrų estafetės. Moterų grupės 5 km. varžybas laimėjo Alksnytė, 8 km. — Vitrinienė (abi Kauno). Greitojo nusileidimo varžybų nugalėtojai tapo vilniečiai Gaidamavičius ir Mejeraitė, o salomo — taip gi vilniečiai Gaidamavičius ir Kolesnikova (!) A.

ŽIEDUS, PINIGINES IR ALBUMUS

su lietuviškais ženklais ir įvairius laikrodžius, gausite tik pas vienintelį "Adrian Jewellers" atstovą

JONĄ BERZINSKĄ

872 Dundas St. W. Tel. WA 2429

88 Anette St. Tel. LY 2816

Ir ten pat užpildysiu Jums "Income Tax" pareiškimus.

TEL. EM 3-2131

Budime 24 valandas

RADIO DESPATCHED

A.B.C TAXI

Nauja priemonė

Prieš galvos odos ydas, pleiskanias ir prieš plaukų kritimą. Tinka vyrams ir moterims. Buteliukas kainuoja \$1.25

Užtikriname geras pasekmes arba grąžiname pinigus. Pabandykite, įsitikinsite patys.

Veltui duodame įvairius patarimus. Jeigu turit rūpesčių su plaukais, kreipkitės į mus

GOLDENBERG'S HAIRDRESSING

1133 DUNDAS ST. W. (netoli Ossington Ave.)

Telef. ME 8117, Toronto

Plaukų ir galvos odos specialistas

SPECIALUS garantuotas šaltas nuolatinis sušukavimas GOLDENBERG'S HAIRDRESSING

1138 Dundas Str. W. (prie Ossington)
Išbandyk mūsų specialų pasiūlymą ir su-
sitark su mumis iš anksto. Mes taip pat
esame specialistai nudažyti jūsų žilus
plaukus. Nudažome natūralia spalva.
Pagal susitarimą dirbame vakarais.

Pirmos eilės lenkiška rankinė Telefonas EM 3-0360
SKALBYKLA — WOODBINE HAND LAUNDRY
Rūbų valymas
Mes paimeime iš namų ir pristatome. Kainos neaukštos
205 Euclid Ave. (prie Dundas St.), Toronto, Ont.

Duona, pyragaičiai, tortai

pristatomi į namus, skambinkite: LL 7445
BEAVER BREAD LIMITED
103 Lightbourne Ave. Toronto

MARGIS DRUGS

JONAS V. MARGIS Phm B.
19 St. John's Road (prieš 3131 Dundas St. W.)
Parduodama Penicilin, Streptomycin ir kiti moderniški vaistai.
Paruošiami vaistai pagal receptus
Kosmetika: Yardley's, Richard Hudnut — Max Factor ect.
Telefonas LAIKOMOS PALANGOS Telefonas
MU-9543 TREJOS DEVYNERIOS MU-9543

UKRAINIČIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

įsikūrę prieš 27 metus
CARDINAL & SON
366 Bathurst St. Toronto Telefonas WA 9954

LONDON FURNITURE CO

Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai — parduodami nauji
ir atnaujinami seni. Kalbame europ. kalbomis
875 Queen St. W. Toronto. Tel. 2010

Kas nori namus arba biznį pirkti

arba parduoti, kreipkitės į mus.
Rasite teisingą ir nuosirdų patarimą
Kalbame lietuviškai — klauskite Peter
ROBERT P. RICE REAL ESTATE
656 BLOOR ST. W., TORONTO. TEL. LA 1277.

Prityręs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO
Taisto ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes
Garantuotas darbas ir prieinamos kainos
Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

Lietuviška Baldų Krautuvė

"ATLANTIC CITY UPHOLSTERING CO"
Sav. J. Kamishaitis
899 BLOOR ST. W. TORONTO Tel. LO 1438

"Reiškite jausmus gėlėmis" — skambinkite AD 1618

THE VICTORY FLORIST

Vestuvių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gėlės bei vazonai
Sav. A. MERKER 576 QUEEN ST. W. TORONTO

Užsisakykite anglis

PARLIAMENT FUEL CO.

Savininkas lietuvis Augustinas Undraitis (A. Underhill)
Telefonas RI 4411 143 Hamilton St., Toronto

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai

M. MAJINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

LIETUVIŠKAI KALBAS KAILININKAS

Sausio mėnesio IŠPARDAVIMAS pagigintos kainos
Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisymas ir persiuvimas.
Duodama lengvam išsimokėjimui
BERGMAN FUR CO TORONTO
197 Spadina Ave. Prieš atėdami skambinkite: EL 6509

MANNING CARTAGE & MOVERS

184 Manning Ave.
Tel. WA-0791
Perkraustome ir pervežame
įvairius daiktus vakarais ir
dienos metu. Kalbame vokiš-
kai, rusiškai ir lenkiškai.

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių
defektams. Iširia akių ner-
vus, kurie dažnai sukelia gal-
vos skaudėjimą ir nervingumą
Kalba slavų kalbomis
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

SHIFF'S

VALYMAS —
PROŠAVIMAS —
PATAISYMAS —
Kalbame lietuviškai
909 Dundas St. West. Toronto
Telefonas ELgin 0649

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS
838 Dundas St. W. Toronto
(kampas Euclid Ave.)
Priima vakarais pagal susita-
rimą. Tel. WA 9822

DR. F. TICKETT

Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir
7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

BR. BUKOWSKA, R.O. AKIŲ SPECIALISTE

Tikrinu akis ir pritaikau aki-
nius suaugusiems ir vaikams.
Priėmimo valandos: kasdien
nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.
Sėkmadien, pagal susitarimą.
55 St. John's Rd. W. Toronto
kampus 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

DANTISTAS

J. A. GORCHYNSKI
B.A., D.D.S.
312 Bathurst St.
Bathurst Medical Building
Telef. AD 6373 Toronto

STANLEY SHOE STORE

Aukščiausios rūšies moterų,
vaikų ir vyrų batai, norma-
laus dydžio ir platus
(EE—EEE)
1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

Dr. WILLIAM J. ZINCHEIN

B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir
CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2-4.30 ir
7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

ATILANKYKITE!

NESIGAILĖSITE!
"PARK RESTAURANT"
1002 Dundas St. W. (pora minučių kelio nuo lietuvių bažnyčios)
Čia tikrai Erdviausioje Toronte lietuviškoje valgykloje
Jūs gausite pigiai, šalia ir skaniai pavalgyti dideliu pasirinkimu
lietuviškų ir kanadiškų valgių ir nusipirkti išsinešimui krautu-
vių kainomis įvairių maisto gaminių naujai atidarytame delika-
tesų skyriuje. Čia gausite ir nakvynę.
Atidaryta nuo 6 val. ryto iki 11 val. vakaro. Tel. ME 0023
Su pagarba sav. A. Smigelskis

TEL. WA 6812

587 QUEEN ST. W. TORONTO

QUEEN WEST FURNITURE CO

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų:
Dirbame pagal užsakymus baldų — chesterfield ir studio —
komplektus ir parduodame kilimus.

- lovų komplektai,
- siuvamos mašinos,
- krosnys ir tt.

Kalbame rusų kalba

St. Catharines

Laimė — nelaimė

Nedidelė St. Catharines kolo-
nija Vasario 16 d. buvo pasiru-
šus minėti vasario 25 d. Tai die-
ni išsinuomavo erdvią ukrainie-
čių salę, pasikvietė iš Buffalo so-
listus ir jau baigę repetuoti Gus-
taičio 1 v. vaizdėlį "Sėkminių
vainikus".

Ivyko nelaimė: solistus ir kelis
vaidintojus aplankė negailestin-
gi infliuzos epidemija. Atro-
dė, kad teks pasitenkinti susirin-
kimu bei paskaitėle, arba visi-
škai nuo minėjimo atsakyti.

Tačiau energingo St. Catha-
rines klebono Tėvo Juvenalio
Liaubos OFM ir Apylinkės komi-
teto pirmininko P. Sukio pastan-
gomis iš Toronto atvyko solistai
ir iš Hamiltono prelegentas. Tuo
būdu ir mažoje kolonijoje ture-
jome progos išgirsti visur laukia-
mus solistus P. Radzevičiūtę ir
Br. Marijošų.

Minėjimas buvo pradėtas vas-
ario 25 d. pamaldomis lietuvių
koplytėlėje. Mišias laikė ir turi-
ningą bei jautrų pamokslą pasa-
kė Tėvas Juvenalis Liauba OFM.

17 val. ukrainiečių salėje buvo
iškilmingas aktas. Minėjimą at-
idarė Apylinkės komiteto pirmi-
ninkas Petras Sukys ir pakvietė
prezidiuman Tėva Juvenaliu
Liaubą OFM, ukrainiečių atsto-
vus Dr. Rosochą ir prof. Boičuk,
estų atstovą A. Altasaar, atvių
Lidum ir senai Kanadoje gyve-
nančių lietuvių Ant. Satkevičių.

Prelegentas iš Hamiltono Ant.
Ruzgys išsamiai nušvietė mūsų
istoriją ir dabartinę politinę pa-
dėtį.

Meninę dalį pradėjo St. Catha-
rines mokytė deklamatorė
Dalytė Palofanskaitė. B. Braz-
dionio "Tėvų Nameliai". Po to
galingai šuskambėjo A. Molotte
"Viespaties Malda". Kačanausko
"Sielvartas" ir Schumano "Du
grenadičiai". Išpildė sol. Br. Ma-
rijošius. Op. sol. Pr. Radzevičiū-
tė padainavo Kačanausko "Mano

gimtinė", Thoma "Ar žinai šalį
tą" ir Tallat-Kelpšos "Mano sie-
loji šiandien šventė". Plojimams
nenutilstant solistai dar padaina-
vo duetą "Nesek sau rožių prie-
kasų". Solistams akompanavo p.
Danutė Rautinš.

Minėjimo metu buvo pradėtas
vagus Tautos Fondui. Jau surink-
ta 180 dol., kurie dėl įvairių prie-
žasčių negalėjo paaugti minėji-
me, aplankomi namuose. Vajui
vadovauja J. Satkevičius.

Taiči nelaimėje — laimė. Tu-
rėjome minėjime solistus, ku-
riuos ir didesnės kolonijos ne-
įstengia pasikviesti.

St. Cathariničiai ir kitų arti-
mų kolonijų lietuviai, netolimoje
ateityje tikimės išvysti scenoje
Gustačio "Sėkminių vainiką".
Dalyvis.

Vancouver, B.C.

— Entuziastas kun. A. Traške-
vičius užsimojęs dar šiais metais
pradėti lietuvių katalikų bažny-
čios statybą. Lietuvių kolonija
maža, tai dalis parapijiečių ma-
no, kad reiktų vėlesniam laikui
atidėti, nės pinigų tuo tarpu te-
surinkta vos \$1500. Sklypą ir sta-
tybinę medžiagą vietos senieji
lietuviai pažadėjo.

— P-lė Danguolė Šilingaitė
kovo 2 d. išvyko dviems mėne-
siams atostogų į JAV aplankyti
savo sesučių.

— Pernai išrinktas Lietuvių
Bendruomenės LOK neparodo
jokio veikimo. Pasiteiravus suži-
nota, kad ALOK traukianti KL
CT skyriaus valdyba. Tuo tarpu
visi Vancouverio lietuviai, o
ypač tie, kurie nepriklauso KL
CT skyriui, laukia, kada jie ga-
lės įsijungti į bendrą lietuvių
darbą. Vancouverietis.

"TZ" platintoja Br. Kolumbi-
joje yra p. E. Barisienė — 792
Keefer Str. Vancouver, B.C.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taisto ir parduoda naujausius įvairių rūšių laikrodžius. Galima
įsigyti žiedų, Toronto suvenyrų; Parduodamos įvairios auksinės
ir sidabrinės prekės. Už darbą garantuoja. Kainos prieinamos.
Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro
272½ QUEEN ST. W. TORONTO

GERRY & DAVIDSON

Indai ir geležies reikmenys
Skubiai pristatome į namus
848 Dundas St. W.
PL 1849
Kalbame rusiškai

D. HOLOTA REAL ESTATE

Pirkimo — pardavimo
taipininkas
496 Queen St. W.
(prie Denison Ave.)
Tel. WA 5232 Toronto

"EUROPA" FOTO STUDIO

Tel. WA 6849
615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės,
šeimų nuotraukos ir spalvoti
portretai
Darbas pirmos rūšies

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadi-
niais priima taip pat 7-9 popiet
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

DRAUDIMAI

Apmokame ligonines, operaci-
jų ir daktarų sąskaitas bei
prarastą darbo laiką.
Draudimą išmokame namuo-
se arba ligoninėje
**amžius
nenustatytas**
Skambinkite: G.A. Mc GUIRE
Charles E. REA Ltd.
2047 Yonge St.
Tel. MA 0377 arba LL 9624
Draudžiame nuo ugnies, auto-
mobilius ir tt.

LOUIS A. TURECK Advokatas, notaras ir tt.

Suites 213-14
455 SPADINA AVE.,
(College ir Spadina kampas)
Telef. RA 5125-6

W. A. LENCKI, B. A.

Advokatas — Notaras
73 Adelaide St. W.
Room 322
Telefonas EL 3161
Toronto

Kai norisi nusisypoti...

Juk teisingai pasirinko...

Didelės firmos direktorius ieš-
koja naujos sekretorės. Norėda-
mas išsirinkti patį numaniau-
sį, paprašė savo draugą psicho-
logą apklausinėti atvykusias
kandidateles.

Psichologas apklausinėjo tris
kandidateles tuo pačiu metu ir pa-
baigoje užklauso: "Kiek bus du
ir du?" "Keturi", — buvo pirmas
atsakymas. Antroji mergina pa-
galvojos tarė: "Galėtų būti 22".
Trečioji atsakė: "Gali būti 4 ir
gali būti 22".

Kandidatems išėjus, psicholo-
gas atsisuko patenkintas į di-
rektorių: "Tai štai ką reiškia psi-
chologija! Pirmoji davė tikrą at-
sakymą. Antroji suabejojo. Tre-
čioji norėjo būti gudresnė už pir-
masias. Puikų, kurią jūs pasi-
rinkote?"

Direktorius ilgai negalvojo:
"Aš pasirinkau tą aukštą blondi-
nę su mėlynomis akimis".

Nepavojinga

— Tai ką daktaras sakė dėl ta-
vo žmonos ligos?
— Tai, esą, senatvės ženklas.
— Tai reiškia nėra vaistų.
— Vaistų nė nereikia. Kai gri-
žom namo, jau buvo sveika.

Nežinojo

— Tai sakote, kad neeisite sa-
vo dukters už manęs?
— Žinoma, kad ne. Tamstos ne-
labai šviri praeitis, o mano duk-
tės svorio vertės!
— Vargšė, už tat tokia kūda...

JEI NORI

Radio ir patefono plokštelių

ateik į
**Michaels Radio &
Appliances**
1390-92 Queen St. W.
(prie O'Hara)
Atidaryta vakarais.
Telef. KE 4579

Netikėjo

Viena išsilavinusi ponija sakė
kaliniui:
— Aš būsiu labai laiminga ga-
lėdama tamstai padėti, kada bū-
site laisvėje.
— Hm... netikiu, kad tu ci-
tum vogti!

Tarnaitė: — Mielas pone, pa-
nelė prašė pasakyti, kad jos nėra
namie.

Svečias: — Labai malonu. Pa-
sakykite jai, kad aš nebuvau atė-
jęs...

Paieškojimai

Matilda Mazūrienė - Pilkaus-
kaitė, gyv. 19 Ceylon St. Dor-
chester, 25, Mass., ieško savo su-
naus Aloyzo Jono Fritsch, g.
musio 1918 m. gegužės mėn. 1 d.,
gyvenusio Birzuose. Paskutines
žinias iš jo gautos 1944 m. lap-
kričio mėn. iš Vakarų Vokietijos.
Jei kas iš jo draugų bei pa-
žįstamų žinotų jo likimą, maloni-
ai prašoma pranešti motinai
aukščiaiu nurodytu adresu arba
J. Pilkauskas 27 5 St. New To-
ronto, Ont., Canada.

Praksėdą Olsauskaitę, 1946-7
metais gyvenusią Vokietijoje.
Lupbure ir Amberge, maloniai
prašome atsileipti adresu: E.
Prosvir, 48 Manning Ave., Toron-
to, Ont.

Vyšniausko Alberto, gyv. Kas-
selyje, 1948 mt. išvažiavusio Ka-
nadon, ieško Eljas Kvedaravi-
čius, 70 Staatsbaan, Waterschei
L., Belgium.

— Stasys Jonaitis, kilęs iš Pa-
bradumės km., Sedos valsč., Ma-
žeikių apskr., gyvenęs nuo 1936
m. iki pabėgimo į Vokietiją, Klai-
šių km., Skuodo valsč., ieško bro-
lio Prano Jonaičio, giminių, kai-
myčių bei pažįstamų.
Jei kas turėtų žinių apie mano
brolių ar šiaip pažįstamų, malonė-
kite rašyti šiuo adresu: Stasys
Jonaitis, 2 Franklin Ave., Toron-
to 3, Ont., Canada.

MES PERKAME KUR

MODERNI LIETUVIŠKA

Vyriškų rūbų krautuvė

Paltai ir kostiumai parduodami gatavi
ir pagal užsakymą. Skrybėlės, įvairūs
svarkai, kelnės, megstukai, viršutiniai
ir apatiniai baltiniai, kojinės,
pirštinės ir kt.

Visų dalykų didelis pasirinkimas

Nuolaidos lietuviams 10%

Savininkas P. Salmonaitis

DERBY MEN'S SHOP

2576 YONGE ST. TORONTO

Telefonas HY 9624

Gėlių krautuvė LOTUS

854 Bathurst St. (1 blokas į šiaurę nuo Bloor St.). Telef. KE 3884
Gaminame puikias puokštes nuotakoms. Gausus pasirinkimas:
orchidėjų, rožių, lilių, callas ir kt. Gėlės krepšiuose ir vazonuose
Turime pavasario pumpurų — "kačiukų"

SUSIRGUS KREIPKIS Į

YARMEY CLINIC

314 BATHURST ST., TORONTO
Slavų medicinos klinika, vadovaujama Dr. W. I. YARMEY
Telefonas: EM 4-7146.

JEIGU NORITE NESIOTI GRAŽIAI NUKIRPTUS PLAUKUS
eikite į

LIETUVIŠKĄ KIRPYKLĄ

867 DUNDAS ST. W. (prie Manning Ave.) TORONTO
Kerpame skubiai. Nesugaišite brangaus laiko.
Sav. Br. Pakėnas

Spausdiname

laikraščius, žurnalus, knygas ir įvairius smulkius spaudinius: pa-
kvietimus, atvirutes, blankus, pažymėjimus, vizitines korteles,
vokus ir kit.
Darbą atliekame lietuviškomis raidėmis ir švairiu linotipo rinkimu.

„ŽIBURIŲ“ Spaudos Bendrovė

941 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas AD 4265

LIETUVIŠKA MOTERŲ PLAUKŲ KIRPYKLA

JANET'S BEAUTY SALON
Skambinkite: GE 6620
346 Broadview Ave. Toronto
Sav. J. Viliūnienė
Atidaryta kasdien 9-9 val.

RUTH FROCKS

Moteriškos suknelės, kostiumai, paltai, apatiniai, kojinės ir kt.
Duodame lengvam išsimokėjimui
1637 Queen St. W. (prie Roncesvalles) Toronto. Tel. LO 7882

TORONTO, Ont.

Rekolekcijos
Verbų sekmadienį su ankstybomis pamaldomis Toronto lietuvių parapijoje prasideda šių metų gavėnės susikauptimas, rekolekcijos. Jos vyks per visą savaitę kiekvieną dieną rytais ir vakarais. Rekolekcijoms vadovauti iš Čikagos atvyksta lietuvių jėzuitų provincijolas Tėvas J. Kidykas.

Iš Apylinkės LOK veiklos

Paskutinis Toronto apylinkės LOK posėdis buvo kovo 7 d., trečiadienį. Jame buvo baigtas tvarkyti Vasario 16 d. minėjimo iškilnių palikimas, o be to, svarstyti Tautos Fondo vajeus, Vasario 16 gimnazijos, Toronto lietuvių surašymo ir Motinos Dievo minėjimo reikalai.

ALOK nutarė prašyti T. Fondo įgaliojimą visus vajeus rinkti lapus jam prisiusti, kad pats galėtų paskirstyti organizacijoms. Tautos Fondui aukų rinkėjai lankysis į namus ir kitomis progomis rinks. LOK nutarė panaudoti šią progą ir vietos lietuvių surašymui baigti, tad rinkėjai prašomi kartu užregistruoti visus lietuvius, kurie dar nėra patekę į kartoteką. Pasirodo, kad surašymo kortelių yra veik dvidešimties, todėl daugelis negrįžo į LOK. Atseit daugelis neprisirodė jas gražinti. LOK tad prašo visus pasinaudoti šia proga ir užpildyti korteles išeiti Tautos Fondo aukų rinkėjams. Tuo būdu Toronto lietuvių surašymą norima baigti kartu su Tautos Fondo vajeus pabaiga — balandžio 16 d. Po to jau turėtų sekti pirmųjų apylinkės organų rinkimai.

LOK iš savo kasos Tautos Fondui nutarė paskirti \$50.

Aukų lapai vieninteli lietuvių gimnazijai Vokietijoje, pasivadinusiai Vasario Sešioliktosios gimnazijai, paskirstyti organizacijoms ir rinkliava pradeda.

Toronto praeitais metais Motinos Dienos minėjimas buvo dvigubas. LOK randa, kad tiksliau tą tradicinę brangią šventę paminėti visiems bendrai, tad nutarė daryti žygį, kad šimtą metų visų bendrai paminėta — vistiek ar kelių susitarusių organizacijų ar paties LOK surosta.

Dr. M. Anyso paskaita

Kovo 18 d. 6 val. vak. ukrainiečių salėje 404 Bathurst g., buv. Klaipėdos krašto Gubern. patalpa Dr. M. Anyso skaitys paskaitą iš politinės lietuvių veiklos, o po to tuojau bus Maž. Lietuvos Bičiulių dr-jos narių susirinkimas.

Kviečiame visuomenę kuo skaitlingiau dalyvauti.

MLB dr-jos Toronto sk. V-ba

Eglutės prenumeratoriams pranešama, kad visi sąrašai ir pinigai yra senai pasiųsti administracijai. "Eglutės" išsiuntinėjimas taip uždelstas dėl kažkokių kliūčių jos administracijoje.

"Eglutės" atstovas Toronto

Filma

Verbų sekmadienį parapijos salėje filma "Karalių Karalius" bus rodoma 2.30, 5 ir 8 val. Filma yra muzikali, religinio turinio ir tinkanti rekolekcijų nuotakai.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Jaukiai apšildyta — grynas oras

Ketvirtadienį — šeštadienį, kovo 15-17 d.
1. MALAYA — su Spencer Tracy ir James Stewart
2. FLAMING FURY — su Ransom Sherman, Roy Roberts
3. LIVE GHOST — su Laurel ir Hardy

Pirmadienį — trečiadienį, kovo 19-21 d.
1. GENTLEMAN'S AGREEMENT — su Gregory Peck,
2. HERE COMES TROUBLE — su W. Tracy ir Joe Sawyer

LINKSMI IR IDOMŲ PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$100.00

ir daugiau grąžinta 1950 metais

Zinoma, šiais metais ir Jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankus užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užsakykite arba parašykite

JONAS J. JUSKAITIS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Telefonas PL 4880

Toronto Lietuvių Meno Mėgėjų Grupė

š.m. kovo 17 d., šeštadienį,

stato

S. Pilkos

3-jų veiksmų komediją

ŽEMĖS ROJUS

Režisuoja J. Graičiūnas

Pastatymas įvyks ukrainiečių salėje 404 Bathurst St.

Pradžią 8 val. vak.

Bilietų kaina 75 centai

Papoštime menininko kapą

Gegužės 18 d. sueina metai, kaip iš gyvųjų tarpo pasitraukė torontiečiams lietuviams gerai pažįstamas muzikas a.a. Antanas Dvarionas. Velionies našlė savo mylimo vyro metines numato paminėti iškilmingomis pamaldomis Toronto lietuvių bažnyčioje. Deja, šio per anksti iš gyvųjų tarpo pašalinusio menininko kapo nepuošia joks paminklas.

A.a. Dvarionas daug kartų kaip pianistas yra pasitaravęs Toronto liet. visuomeni. Ar ne laikas pagalvoti metinių progą, pagerbiant muziką velionį, ant jo kapo pastatyti paminklą?

Parapijos choras

Besitartinant Velykų šventėms, Toronto parapijos choras visu uolumu rengia velykines giesmes. Šiuo laikui yra baigiama išmokyti naujos lotiniskos mišios ir eilė lietuviškų giesmių. Choro vadovauja šie seniai lietuviams pažįstamas lietuviškos giesmės ir dainos mylėtojas, buv. "Aušros" choro vedėjas, Pranas Motiejūnas. Jo energija ir pasišventimui tenka tik stebėtis: nuo sunkaus fizinio darbo atliekamu laiku net 4-5 kartus į savaitę padaro choro repetitijas. Po Velykų choro vedėjas numato, uoliai ruošti pasaulietiškių dainų repertuarą ir pasirodyti scenoje.

Gražus koncertas

Praėjusį šeštadienį Toronto katalikų Šv. Mykolo katedros salėje įvyko Lietuvių Bažnyčios Statymo Fondui koncertas. Programą išpildė Toronto lietuvių meninės pajėgos: solistai: Pr. Radzevičiūtė, A. Šcepavičienė, B. Marijošius, smuiku prof. Step. Kairys ir pianinu L. Pocius ir D. Šcepavičiūtė. Be to, poetas Pr. Kozulis perskaitė savo kūrybos novelę "Išganytojo Galtė", o El. Strimaitytė — padėklavimo ketelį eilėraščių iš B. Brazdžionio kūrybos.

Koncertas susidėjo iš dviejų dalių: bažnytinės muzikos ir pasaulietiškos kūrinijų. Op. solistė Pr. Radzevičiūtė dainavo tris dainas: Pucinio Mimi ariją iš operos Bohema, Mocarto "Lopšinė" ir nuotaikingą "Sopeno "Ruduo". Sol. A. Šcepavičienė, akomponuojama savo dukrelės Danutės, pagiedojo giesmes: Foure "Crucifix", Kalvačio "O Dieve" ir Roseweg "Ave Maria", o iš pasaulietiškių dainų: Suberto "Ašaros", Dvariono "Drugelis" ir Heiles "Kampeli mielas". Sol. B. Marijošius, pradėjo koncertą "Viešpaties Malda", o kitoje dalyje išpildė Massenet "Elegiją" ir Gaus "Žinau aš dainą vieną". Prof. St. Kairys smuiku išpildė Hendelio "Largo", Tartini "Largeto", Suberto "Muzikalinis momentas" ir Bramso "Vengrų šokis Nr. 5". Pianinu akomponavo L. Pocius.

Tenka labai pasidžiaugti tikrai gražiu mūsų menininkų pasirodymu.

Nors koncertas užsitęsė apie porą valandų, bet klausytojai laukė, kad tos gražios valandėlės dar ilgiau tęstųsi. Katedros

salė, pasirodo, yra viena geriausių rezonuojančių salių.

Gražios yra Toronto lietuvių menininkų pastangos talkininkauti kilniam darbui — remti Bažnyčios Statymo Fondą. Jų pašvęstos valandos koncertui pasiroditi galėtų būti visiems vieningo darbo ir pasišventimo lietuviškai parapijai išeivijoje išlaikyti pavyzdys.

G.B.

Padėka

Toronto Lietuvių Bažnyčios Statymo Fondo valdyba širdingai dėkoja skelbusiems nemokamai BSF koncerto ruošimą "Tėviškos Žiburijai" ir p. J. Simanavičiui — radio bangomis; koncerto programos dalyviams: sol. p. Radzevičiūtei, sol. p. Šcepavičienėi, sol. p. Marijošui, smuiku prof. p. Kairiui, p. Strimaitytei, p. Šcepavičiūtei, p. Kozuliui ir p. L. Pociui. Taip pat BSF valdyba dėkoja ir visiems kitiems ruošiant šį koncertą darbu, aukomis bei pritarimu prisidėjusiems tautiečiams.

BSF Valdyba.

Lankėsi p. O. Matelienė

C. Matelienė, iš Lietuvos atvykusi prieš dvidešimt metų, ir ponė Ona Matelienė, gimusi Škotoje, o augusi Kanadoje, tębturinti dar gyvus savo tėvelius J. Matelieną ir brolius bei sesutę tose pačiose apylinkėse gyvenančius, Delhi, Ont., lietuvių tabako, augintojų tarpe yra žinomi kaip gražiai savo ūkį sutvarkę ir veikūs lietuviai. Jie yra išsikvietę iš tremties jau 4 lietuvių šeimas, o šiuo metu laukia atvykstant dar vienos lietuvių šeimos. Šiais metais pp. Matelienai savo ūkiu nebedirbi. Jie nusipirko puikų namą Delhi mieste ir persikėlė ten gyventi, o tabako auginimą savo ūkyje pusininko teisėmis perdavė lietuviams tremtiniais — savo buvusiam darbininkui A. Budžekai ir pp. Augačiams. Šie pastarieji iš Toronto išvyksta šią savaitę.

Ponė Matelienė su vyresniąja įkarele Danute praėjusį šeštadienį ir sekmadienį viešėjo pas savo bičiulius Toronte. Ta proga ponė aplankė ir "TŽ" redakciją. Buvo pasikalbėta apie tos apylinkės gausių lietuvių ūkininkų gyvenimą ir apgyvendinimo nesutarimo skaudulius.

Pigia, gerame stovyje, parduo-damas 4 registrų, 120 bosų "Hohner" akordeonas. Kreiptis telef. GL 8394.

IESKAU PUSININKO

tabako ūkiui su 2500-3000 dol. P. Jonelis, RR 6, Tillsonburg, Ont

Reikalingas butas: 2 kamb. ir virtuvė. Padėjusiam surasti būsiu dėkingas. B. Stasiulis. Tel. LO 5078. Nuo 5-7 val. vak.

Išnuomojamas kambarys antram aukšte, 1-2 vyrams. Galima ir su maistu. 134 Danforth Ave.

Išnuomojamas butas 4 kambarių, be baldų, 4-5 suaugusiems. 923 College Str. W. Mrs. Swiston.

Išsiskykite "T. Ž." kišeninį kalendorių!

1951 metų

"Tėviškos Žiburijai" kišeniniame kalendoriuje

rasite daug informacijų:

1. Kalendoriumą su nurodymu lietuviškųjų, Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstybių tautinių švenčių;
2. Apie Lietuvą — kraštą, žmones, ūkį;
3. Apie Kanadą;
4. Kanados pošto ženklų;
5. Adresus: Lietuviškųjų politinių institucijų, diplomatinės atstovybių, konsulatų, organizacijų ir beveik visų pasaulio lietuviškųjų laikraščių bei leidinių;
6. Angliškiosios sistemos matavimų ir jų santykių su dešimtainės sistemos matavimais ir kt.

O kaina tik \$0.35

"TŽ" kalendorių galima gauti pas visus spaudos platintojus.

Platintojams duodama 15% nuolaidos.

Išsiskykite tuojau!

MONTREAL, Que.

Rekolekcijos

Montrealyje, Aušros Vartų parapijos bažnyčioje rekolekcijos prasidėjo praėjusį sekmadienį. Jas veda gerbiamas kun. Kidykas, SJ, iš Čikagos. Rekolekcijos vyksta kiekvieną dieną 8 val. vakaro. Rytas pamaldos būna 7, 7.30, 8 ir 8.30 val.

Pamaldos ateitininkams

Kovo 18 d., sekmadienį, 10 val. rytą, Tėvas Kubilius SJ, atlaikys mišias ir pasakys atatininkams pamokslą visiems Montrealio ateitininkams. Ateitininkai mokslėvai ir sendraugiai, bei draugai ir pažįstami, kviečiami šiose mišiose dalyvauti bei prisidėti primant Šv. Komuniją. Mišių metu, p. Piešinai pritariant vargonais, žada pagiedoti p-lė Stankūnaitė.

Ateitininkų pobūvis

Kovo -8 d., sekmadienį, 4 val. po pietų, Aušros Vartų parapijos salėje yra ruošiamas bendra, visų ateitininkų, jų pažįstamų ir draugų, bei šiaip prijauniančiųjų susipažinimo arbatėlė. Pastebėtina, kad ateitininkų dalyvavimas yra būtinas.

Gauta "PLB Keliu"

Neseniai Centrinis LOKas gavo iš VLiko išsiuntinėjimui į Apylinkių LOKus nemažą skaičių knygutės "PLB Keliu", kurioje yra atskirų kraštų lietuvių bendruomenių statutų pavyzdžiai, kartotekų sudarymo nurodymai, eilė Lietuvių Išlaikymo Tarnybos aplinkraščių PLB organizavimo reikalai, kitų kraštų bendruomenių valdybų adresai ir kita vertinga medžiaga.

Kun. Stankūnas Aušros Vartų parapijoje

Pereitą sekmadienį, kovo 11 d., Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, lietuviams sumą atlaikė kun. Stankūnas. Gražų pamokslą pasakė misijonierius kun. Kidykas, SJ, iš Čikagos.

LONDON, Ont.

Sv. Kazimiero minėjimas

Londono lietuviai šiemet pirmą kartą minėjo Sv. Kazimierą kaip Lietuvos skautų globėją. Pamaldos prasidėjo 11 val. CCC salėje giesme Pulkim ant kelių. Laikė mišių puikiai giedojo choras ir solistas p. M. Chai-nauskas. Šventei pritaikintą pamokslą pasakė kun. V. Rudzinskis. Pamaldos baigė giesme Marija, Marija. Minėjimas įvyko kitoj salėj 7 val. po pietų.

Minėjimą atidarė malda į Sv. Kazimierą kun. klebonas. Pasakait skaitė KLB pirmininkas p. L. Eimantas. Paskaita buvo turininga ir išsami. Buvo iškelta daug faktų mažai visuomeni žinymų. Paskum sekė susirinkimo darbų tvarka. Susirinkimas baigėsi pakelta nuotaika.

Winnipeg, Man.

Rekolekcijos lietuviams bus kovo 15, 16, 17 ir 18 d. d. Pamokslai vakarais 8 val. St. Paul College koplyčioje. Rekolekcijoms yra pakviestas kunigas svečias. Klebonas kviečia visus lietuvius kuo skaitlingiau dalyvauti ir atlikti Velykine.

Winnipeg lietuvių paminėjo Sv. Kazimierą, Lietuvos jaunimo globėją, pamaldomis bažnyčioje. Kun. B. Mikalauskas pasakė pritaikintą pamokslą ir atšaušo Sv. Mišių auką, kurių metu tikintieji pasimeldė už Lietuvą.

Pan Amerikos Ukrainiečių kongresas, įvykusi kovo 4 d., didžiulėje Playhouse teatro salėje, tarpe kitų tautų sveikino ir lietuvių delegatą: kun. B. Mikalauską, negalėdamas asmeniškai atvykti, pasveikino raštu. A. Pauplis, p. Liaukevičius ir S. Bujokas sveikino žodžiu. Labai gražiai nuteikė ukrainiečius, kada Bujokas prabilo į juos grynai ukrainiečių kalba.

Kovo 4 d. Lietuvių klube įvyko visuotinis metinis L. Bendruomenės susirinkimas, kurį atidarė pirm. J. Šmaizys. Po ilgų ir karštų diskusijų nepavyko išrinkti rąjos valdybos sekantiems metams. Rinkimai atidėti dviem savaitėm.

Atitaisymas

"Tėv. Žib." 7 nr. korespondencijoje iš Winnipeg "Iš L. Kat. Moterų Dr-jos veiklos" valdybos vicepirm. pažymėta Ramanauskienė, turėjo būti p. Ramančiukienė.

Rekolekcijos

Pereitą sekmadienį, tuoj po pamaldų įvyko Moksleivių Ateitininkų susirinkimas. Neradus tinkamos patalpos susirinkimui, buvo labai nudžiugta, kai kun. Vilkaitis užleido savo kambarį. Susirinkime buvo apsvaistinti eiliniai reikalai, bei aptartas Vokietijoje likusių lietuvių šalpos klausimas.

Pasidairius po Aušros Vartų parapiją anksčiau ir dabar

Seniau būdavo užėmini klebonijon ir pasijunti tarytum lūšnoj. Kambariai pustuščiai ir pati bažnyčios salė tuščia — altorius menkas, nepapuoštas, be gėlių... Bet štai dabar, per tokį trumpą palyginus laiką — visa pasikeitė. Menininkas p. Ladyga nupiešė puikų Aušros Vartų Marijos paveikslą, išpuošė altorių, ir iš paprastos salės padarė puikią šventovę. Taip pat ir kiti bažnyčios reikmenys atsiėjo. Ponų Stankevičių šeima padovanojo puikų kieliką, p. Stankienė — taip labai reikalingą monstraciją, p. Venskienė — gražius liktorius, p. Kvietkauskas puikią lietuvišką vėliavą ir tt.

Taipgi ir klebono kambarys praturtėjo. Atsiėjo nauja kanapė, ponios Matuzienės padovano-ta, bei daug kitų reikmenų. Dabar klebonas nebesuka galvos, kur reikės svečią kunigą ar misijonierių paguldyti, bei kur reiks gauti stiklinę, kad arbata juos pavaisintų. Žodžiu, kas dieną ir kas savaitę, Aušros Vartų parapijos kūrmosi darbas vyksta vis sparčiau ir sparčiau.

Montrealio ALOKO apyskaita

Nepriklausomybės šventės minėjimo, įvykusio 1951 m. vasario mėn. 18 d. Plateau salėje, pini-ginė apyskaita:

Pajamos: Surinkta aukų prie-ėjimo — \$331.25; Surinkta už programą — 22.95. Viso gauta — \$354.20.

Išlaidos: programų ir kvietimų

SUDBURY, Ont.

Sudburio šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas per Atve-lykį St. Annes salėje rengia di- džiulį parengimą. Tai bus pir- mas parengimas su vaidinimu. Be to, bus moterų kvartetas, jū- rininkų ir cigonų šokiai, kuple- tai ir kitos staigmenos. Po pro- gramos — šokiai.

Kovo 18 d. Sudburio lietuviams katalikams bus rekolek- cijos. Jas pravesti iš Toronto at- vyks kun. A. Gureckas. Rekolek- cijos prasidės iš vakaro — šešt- adienį 7 val. vak.

P. Mazaitis, ilgesnį laiką gulėjęs INCO ligoninėje su su- laužyta koja, dalinai pasveiko ir iš ligoninės išėjo.

A. Žilionienė guli INCO, o J. Mačiulis Sv. Juozapo ligoni- nėje.

Naujas parapijonas

Neseniai Montrealio Aušros Vartų parapija padidėjo dar vi- nu parapijonu — pp. Koncevičiai susilaukė sūnelio.

Pereitą šeštadienį, Kostas Striaupis, savo draugų tarpe, kukliai atšventė savo vardines.

AR JUS PĀGEIDAUJATE?

PIRKTI NAMUS!

1. Parduo-damas geras plytų namas —

10 kambarių, 5 virtuvės (cinkos) ir dvi vonios. Prašoma kaina — \$16.000. Įnešama mažiausiai \$6.000. Namai randa Bloor-Dovercourt Rd. rajone.

2. Parduo-damas dviejų aukštų plytų namas

6-šių kambarių. Kartu 42 x 204 sklypas. Šis namas par- duodamas palyginti žema kaina. Prašoma kaina \$9.300. Randa Dundas gatvėje (prie Amber upės)

3. Parduo-dama valymo ir prosymo įmonė

Tinka siuvejams. Labai geroje vietoje — Bloor-Dundas rajone. Prašoma kaina \$4.000. Savininkas priverstas bū- tina parduoti. Skubiai kreiptis. Nuomos kaina — \$60 mėnesiui.

Mes turime Toronto mieste pasirinkimui daug senų ir

naujų namų. Kalbame: lietuviškai, latviškai ir slavų kalbomis.

Kreiptis: A. GARBENIS

H. M. DAVY & Co

REALTORS

105 RONSVALLES AVE.

Tel. LA — 2763, LA — 6101, vakarais — KE — 5364

Vertimai — Pamokos — Konversacijos

Surašomi ir verčiami įvairaus turinio raštai į anglų kalbą.

Duodamos anglų kalbos pamokos ir konversacijos pažėjusiems

A. BAJORINAS

53 Oakwood Ave. Toronto, Ont. Tel. ME1rose 89-1

Kreiptis vakarais nuo 5.30 iki 6.30 val., išskyrus sekmadienį ir švent.